

*Hans Petter Dahlslett og
Erik Engelién*

**Sentrumsstatistikk for Oslo og
Akershus**

Et pilotprosjekt

Notater

SAMMENDRAG	2
1 INNLEDNING.....	3
1.1 BAKGRUNN	3
1.2 FORMÅL.....	3
2 GENERELT OM SENTRUMSAVGRENSNING OG KJØPEKRAFTSBEREGNINGER.....	5
2.1 SENTRUMSAVGRENSNING	5
2.2 OMLAND OG KJØPEKRAFT.....	5
3 DATAGRUNNLAG OG METODE.....	6
3.1 DATAGRUNNLAG.....	6
3.1.1 <i>Bedrifts- og foretaksregisteret (BoF)</i>	6
3.1.2 <i>Grunneiendom-, adresse- og bygningsregisteret (GAB)</i>	6
3.1.3 <i>Det sentrale folkeregisteret (DSF)</i>	7
3.1.4 <i>Veidatabasen (Vbase)</i>	7
3.1.5 <i>Andre datakilder</i>	7
3.2 METODE	7
3.2.2 <i>Sentrumsavgrensning</i>	7
Tabell 1. Skjematisk framstilling av metode for sentrumsavgrensning.....	7
3.2.3 <i>Beregning av omland, kjøpekraft og dekningsgrad</i>	12
Tabell 2. Skjematisk framstilling av metode for omsetning, omland og dekningsgrad.....	12
4 DRØFTING.....	16
5. RESULTATER	18
5.1 KOMMUNEVISE RESULTATER	18
211 Vestby	18
213 Ski	19
214 Ås	20
215 Frogn	21
216 Nesodden.....	22
217 Oppegård.....	23
219 Bærum.....	24
220 Asker	25
221 Aurskog - Høland.....	26
226 Sørum	27
227 Fet.....	28
228 Rælingen	29
229 Enebakk.....	30
230 Lørenskog.....	31
231 Skedsmo	32
233 Nittedal.....	33
234 Gjerdrum	34
235 Ullensaker	35
236 Nes.....	36
237 Eidsvoll	37
238 Nannestad.....	38
239 Hurdal.....	39
0301 Oslo	40
Oslo - kart 2.....	42
Oslo - kart 3.....	43
Oslo - kart 4.....	44
5.2 AKERSHUS - HOVEDTABELL	45
5.3 OSLO - HOVEDTABELL	47
REFERANSER	49
DE SIST UTGITTE PUBLIKASJONENE I SERIEN NOTATER.....	50

Sammendrag

I dette notatet presenteres resultater fra analyser av senter/sentrumsområder i Oslo og Akershus. Analysene er gjennomført med en automatisk og registerbasert metodikk som er under utvikling ved miljøseksjonen hos Statistisk sentralbyrå.

Bakgrunnen for arbeidet er i hovedsak *Rikspolitisk bestemmelse om midlertidig etableringsstopp for kjøpesentere utenfor sentrale deler av byer og tettsteder* som ble vedtatt ved kongelig resolusjon 8. januar 1999. Kjøpesenterstoppen har medført et behov for en operativ definisjon av sentrumsbegrepet for å sikre ensartet praktisering. En automatisk og registerbasert metode kan sikre myndighetene et standardisert sammenligningsgrunnlag, samtidig som regionale og lokale planmyndigheter får tilgang til et statistisk analysegrunnlag. Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har også vært oppdragsgivere, og resultatene skal brukes i forbindelse med fylkesdelplanarbeidene i Oslo og Akershus.

Flere sider ved senter/sentrumsområder har blitt undersøkt. Stedfesting og avgrensning av sentrumsfunksjoner står sentralt. Sentrumsfunksjoner er i hovedsak definert som detaljhandel, hotell- og restaurantvirksomhet, bank og annen forretningsmessig tjenesteyting, offentlig og privat administrasjon, kulturtilbud, rekreasjon og underholdning. Områder med høy konsentrasjon og variasjon av sentrumsfunksjoner defineres etter visse kriterier som sentrumskjerner. Rundt sentrumskjernerne defineres en sentrumssone eller overgangssone som markerer overgangen mellom sentrumskjernen og tettstedet for øvrig. Sentrumsfunksjoner i overgangssonen klassifiseres som "sentrumssatellitter". Innenfor sentrumssonen, dvs. sentrumskjerne og sentrumssatellitter, er det gjort analyser av detaljvarehandelen. Antall detaljhandelsbedrifter, omsetning og ansatte er undersøkt for hver sentrumssone. Sentrumsfunksjoner som ligger utenfor sentrumssonen er ikke studert nærmere.

Sentrumssonenes omland er undersøkt i forhold til befolkningsstørrelse og potensiell kjøpekraft. Omland er definert som tre soner etter avstand fra sentrumskjerne langs vei. Potensiell kjøpekraft er beregnet med utgangspunkt i tall fra SSB's forbruksundersøkelser og kommune- og bydelstall for alminnelig inntekt. Forholdet mellom detaljhandelsomsetningen i sentrumssonen og potensiell kjøpekraft i omlandet er illustrert med dekningsgrader.

Det er automatisk avgrenset 124 sentrumssoner i Oslo og Akershus. Sonene stemmer rimelig godt med lokalforvaltningens egen oppfatning av sentrumsområder, med noen unntak. Av en liste på i alt 86 foreslåtte senterområder, ble ca. 16 prosent ikke fanget opp av metoden. Dette skyldtes i hovedsak manglende næringsmessig variasjon og spredt utbyggingsmønster.

Resultatene i dette arbeidet må ikke leses ukritisk. Sentrumsavgrensningene baserer seg på et relativt smalt datagrunnlag og kriteriesett med fokus på næringsmessige strukturer. Andre viktige sentrumsarealer som bl.a. parker, plasser og områder for kollektivtransport inngår ikke i avgrensningene. Metoden fanger mao. ikke nødvendigvis opp helheten i det folkelige begrepet "sentrum". Resultatene sier også kun noe om hvordan situasjonen er, og ikke hvordan det ev. bør være. Beregningene av dekningsgrader og potensiell kjøpekraft illustrerer viktige trekk ved sentrumssonenes omland, men gir ikke nødvendigvis et bilde av markedets virkelige bevegelser.

Bedrifts- og foretaksregisteret (BoF) er brukt som kilde til alle bedriftsdata, herunder næringskode (NACE), omsetning og ansatte. Bedrifter i BoF har ikke koordinater som standard egenskap. Til dette prosjektet var stedfestingen i hovedsak utført fra før fra oppdragsgivers side, men til et annet formål. Dette har ført til en del koblingsproblemer som påvirker resultatene noe. BoF skal stedfestes for hele landet neste år, og dette muliggjør videre bruk av metoden. Andre datakilder er GAB, DSF og Vbase. Tall for potensiell kjøpekraft er for en stor grad beregnet og levert av oppdragsgiver.

Resultatene fra prosjektet er lovende i lys av at dette er første gangen metoden er anvendt i full skala. Det har vist seg mulig å lokalisere og avgrense sentrumssoner automatisk, samt gjøre beregninger av relevante forhold som omsetning, kjøpekraft mv. Dette gjelder både bysentra og mindre lokalsentra. Metoden har derfor et potensial både i forbindelse med praktisering av kjøpesenterstoppen og i forhold til sentrum som en framtidig statistisk enhet.

1 Innledning

I dette notatet presenteres resultater fra analyser av senter/sentrumsområder i Oslo og Akershus.

Resultatene utgjør en del av grunnlaget i Oslo kommune og Akershus fylkeskommunes planarbeid vedrørende varehandel- og senterutvikling. Prosjektet kom i gang etter en henvendelse til SSB i juni 1999, hvor Akershus fylkeskommune skisserte et oppdrag om analyser av senter-/sentrumso­mråder i lys av kjøpesenterstoppen (Akershus fylkeskommune 1999). Prosjektet ble formelt igangsatt ved oppstartsmøte mellom SSB, Oslo kommune og Akershus fylkeskommune 17.9.99 og resultatene ble lagt fram i et møte i Oslo 5.11.1999.

SSB vil utarbeide et bredere metodenotat vedrørende sentrumsav­grensning som en oppfølging av dette prosjektet. For grundigere presentasjon og drøfting av metode og resultater henvises det til denne.

Arbeidet er gjennomført ved seksjon for miljøstatistikk av Hans Petter Dahlslett og Erik Engeli­en. Per Schøning har vært prosjektleder. Rammene for prosjektet ble fastsatt i prosjektskriv fra SSB av 11.10.1999 samt kontrakt av 2.11.1999. Underveis er det avholdt tre møter mellom oppdragsgiver og SSB. Møtene har vært viktige i utviklingen av prosjektet, og gitt anledning til å drøfte metode og resultater underveis i arbeidet. Tiden har imidlertid ikke tillatt utprøving av alle ideer og synspunkter som har framkommet underveis. Prosjektet har vært finansiert av Akershus fylkeskommune med bistand fra Miljøverndepartementet (MD).

1.1 Bakgrunn

Rikspolitisk bestemmelse om midlertidig etableringsstopp for kjøpesentere utenfor sentrale deler av byer og tettsteder ble vedtatt ved kongelig resolusjon 8. januar 1999 (MD 1999). Hensikten med bestemmelsen er å hindre etablering av flere kjøpesentra utenfor byer og tettsteder på grunn av uheldige konsekvenser for trafikk, miljø og tradisjonelle by- og tettstedssenter. Bestemmelsen åpner for fortsatt etablering eller utvidelser dersom tiltaket ligger sentralt plassert i byer og tettsteder, bydelssentra og lokalsentra dersom tiltaket er tilpasset stedets størrelse, funksjon og handelsomland. Bestemmelsen skal avløses av nye fylkes(del)planer med formål å sikre en samfunnstjenelig varehandels- og senterstruktur.

Statistisk sentralbyrå ved miljøseksjonen har i tidligere arbeid gjort metodeforsøk på automatisert og registerbasert sentrumsav­grensning (E. Engeli­en 1999). Dette arbeidet ble initiert av MD og var rettet mot å utarbeide entydige avgrensningskriterier for sentrale deler av byer og tettsteder i forhold til kjøpesenterstoppen. Hensikten med slike kriterier er å sikre en ensartet praktisering av bestemmelsen. Tidligere forsøk har i hovedsak vært basert på Grunneiendom-, adresse- og bygningsregisteret (GAB), jf. figur 1. Konklusjonene fra disse forsøkene var at det i sentrale registre i dag ikke finnes et komplett sett av data til sentrumsidentifikasjon. Resultatene, spesielt med bruk av BoF, virket imidlertid lovende. Denne delen er derfor blitt videreført i dette prosjektet.

1.2 Formål

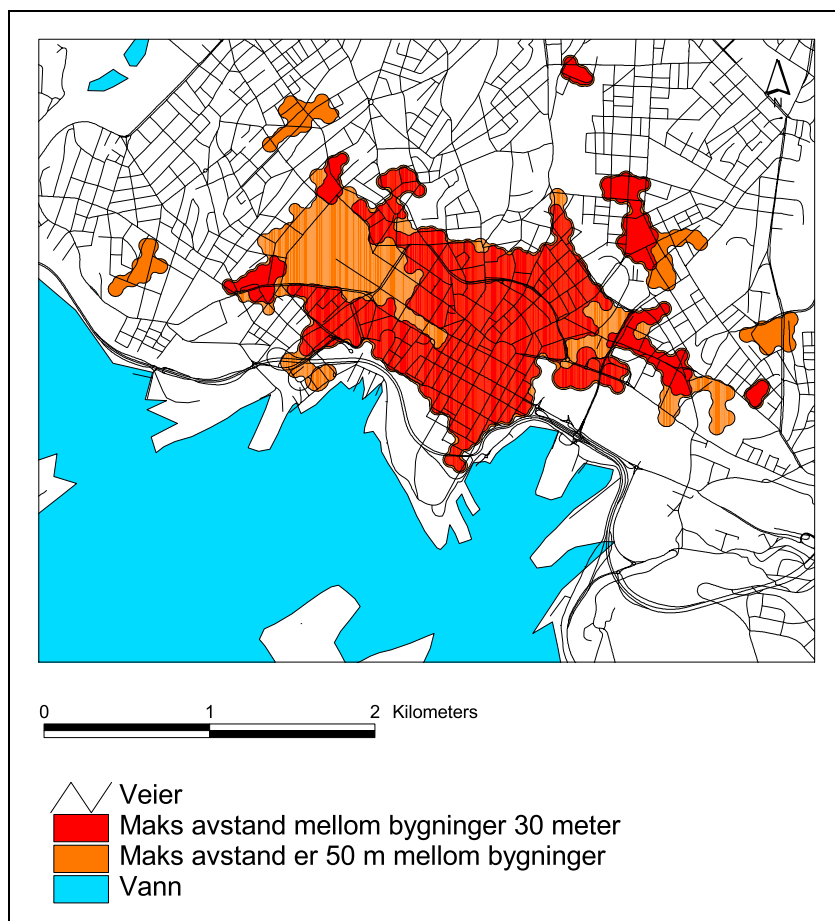
Hovedmålet med prosjektet har vært å framskaffe et analysegrunnlag av senterstruktur, omsetning og kjøpekraft i Oslo og Akershus som et del av grunnlaget i fylkesdelplaner for varehandel og senterutvikling - basert på registerdata og et geografisk informasjonssystem (GIS).

Fire forhold står sentralt i utredningen:

- Avgrensning av senter-/sentrumso­mråder.
- Beregning av omsetning i detaljhandelen innenfor senter-/sentrumso­mrådene.
- Beregning av omland til senter-/sentrumso­mrådene etter avstand fra senter-/sentrumso­mråder.
- Beregning av befolkning og kjøpekraft innen senter-/sentrumso­mrådene og nære omland.

Delmål i prosjektet har vært å gjøre praktiske erfaringer med SSB's foreløpig metode for automatisert sentrumsavgrensning basert på registerdata. MD ønsker videreutvikling av en slik metode med sikte på å skape et entydig vurderingsgrunnlag i forhold til kjøpesenterstoppen. SSB vil i løpet av år 2000 stedfeste BoF for hele landet, og dermed åpnes muligheten for å gjennomføre tilsvarende analyser i de øvrige fylker. SSB ser flere bruksområder for en slik metode, deriblant utvikling av sentrum som en statistisk enhet på lavere nivå enn tettsted. Dette prosjektet inngår derfor i en bredere satsing på registerbasert miljøstatistikk i byer og tettsteder i forbindelse med MD's arealdokumentasjonsprogram.

Figur 1. Oslo sentrum avgrenset med bruk av GAB

Figuren viser et eksempel på tidligere forsøk på sentrumsavgrensninger (E. Engelién 1999). Her er avgrensningen basert på utvalgte bygningstyper i fra GAB og avstand mellom bygninger. En svakhet ved denne metoden er at bygninger i GAB klassifiseres etter dominerende bruk. Områder med flere formål innen samme bygning, f.eks. bolig og forretning, fanges ikke opp dersom boligformålet er dominerende bruk. Viktige sentrumsområder kan dermed falle utenom sentrumsavgrensningen.

2 Generelt om sentrumsavgrensning og kjøpekraftsberegninger

2.1 Sentrumsavgrensning

I Norge foreligger det ingen offisielle definisjoner eller kriterier for avgrensning av sentrum i tettsteder. Flere fagfelt opererer imidlertid med teori og metode på dette området.

Tradisjonelt foregår ulike former for stedsavgrensning lokalt i forbindelse med den kommunale arealplanleggingen. Fellestrekk er ofte lokal datainnsamling og helhetlig analyse av en rekke tema. I praktisk planlegging avgjør plansituasjon og plantype hvilke forhold som blir vektlagt.

Stedsavgrensning gjennomføres også for statistiske formål. Per i dag er tettsted den offisielle statistiske enheten for byer og tettsteder. Tettsteder avgrenses av SSB etter formelle kriterier (Marianne Vik Dysterud og Erik Engelen 1997). Sentrumssone er aktuell som ny statistisk enhet og metoden er primært utviklet til statistiske formål.

Sentrumsavgrensning til planformål og statistikkformål vil måtte bygge på noe ulike kriterier og gi noe ulikt resultat. Avgrensning for statistiske formål er et verktøy for å observere utvikling over tid. Ved utarbeiding av offentlige statistikk må konfidensialitetshensynet ivaretas, noe som legger begrensninger på presentasjon av følsomme opplysninger. Valg av kriterier er også avhengig av et landsdekkende datagrunnlag. Avgrensninger for planformål er en aktiv og framtidsrettet prosess som tar utgangspunkt i særtrekk og utfordringer for det enkelte sted.

I forbindelse med kjøpesenterstoppen har MD i veiledningen gitt generell beskrivelse av kjennetegn ved sentrumsområde. Der nevnes "den historiske byen", stort mangfold og konsentrasjon av publikumsrettede funksjoner, torg og offentlig plasser og god kollektivdekning som sentrale kjennetegn. MD peker også på at sentrum sjelden er entydig avgrenset mot den øvrige by- og tettstedsbebyggelse.

2.2 Omland og kjøpekraft

Intensjonen med kjøpesenterstoppen er at etablering av kjøpesenter og annen senterutvikling skal tilpasses "stedets størrelse, funksjon og handelsomland". MD har også beskrevet en forenklet metode for å vurdere om et kjøpesenter kan tillates lokalisert i sentrum av en by eller et tettsted, samt i bydels- eller lokalsenter. Metoden baserer seg på en analyse av kjøpekraft og faktisk omsetning.

Flere undersøkelser av handels- og transportvaner viser som ventet at et handelsomland ikke er statisk, men i stadig utvikling og endring (T. Holsen 1995 og 1998). I tillegg er det vanskelig å beregne beboernes betydning for detaljhandelen i senterområdene, fordi det nesten bestandig er store arbeidsplasskonsentrasjoner i samme område. De ulike varegruppene er også avhengig av ulikt kundegrunnlag. Automatisk og registerbasert avgrensning av handelsomland, dvs. de faktiske bevegelsene i markedet, er derfor vanskelig. Å definere faste omland er derimot relativt enkelt. I dette notatet bruke begge begrepene om faste omland.

I Oslo og Akershus er det gjort flere analyser av handel, kjøpekraft og dekningsgrad. NIBR har i rapporten "Detaljhandels- og senteranalyse Akershus fylkeskommune" (V. Vanberg 1999) beregnet dekningsgrad for detaljhandel for hver akershuskommune, og diskutert resultatene i lys av en rekke utviklingstrekk. Resultatene fra NIBR-rapporten er delvis videreført i våre beregninger. I Oslo er det som nevnt i forbindelse med Service og senterstrategi for Oslo 1994 gjort flere analyser knyttet til handelsomland, omsetning, kjøpekraft og dekningsgrad på lokalt nivå (Oslo kommune 1996). Metoden for beregning av sentrenes omland er delvis hentet derfra.

3 Datagrunnlag og metode

Her presenteres kun hovedtrekk fra datagrunnlaget og metoden. En grundigere presentasjon og drøfting vil bli utarbeidet som en oppfølging av dette prosjektet, og det henvises til denne.

3.1 Datagrunnlag

I dette arbeidet er det benyttet data fra register, digitalt kartverk og tall oppgitt fra oppdragsgiver.

3.1.1 Bedrifts- og foretaksregisteret (BoF)

Alle opplysninger om bedrifter er hentet fra BoF, som er hoveddatakilden. BoF er knyttet til Enhetsregisteret (ER) og skal være heldekkende for alle næringsbaserte enheter som er relevant for norsk statistikk. Visse næringstyper, hovedsakelig frie yrker med omsetning under 30.000,- har ikke registreringsplikt og finnes ikke i BoF.

Informasjon om foretak og bedrifter klassifiseres i følgende kategorier (C. Torp 1999):

- Identifikasjon (foretaksnr., bedriftsnr., organisasjonsnr.)
- Grunndata (Navn, adresseopplysninger, nærings- og sektorgruppering o.l.)
- Størrelsesmål av strukturmessig og terminmessig art (Omsetning, sysselsetning, antall ansatte)

I dette arbeidet er det benyttet flere uttak fra BoF:

Til sentrumsavgrensningen ble benyttet fil fra Oslo kommune med bedrifter som var ferdig stedfestet (1). Dataene er per november 1997/januar 1998. Fila har ikke med enkeltmannsbedrifter og omsetning. Stedfestingen av bedriftene i Oslo og Akershus er gjennomført i PROSAM-regi som et eget prosjekt. I prosjektet er det pekt på flere mulige feilkilder i stedfestingsarbeidet. Dette kan ha innvirkninger på våre resultater. For nærmere beskrivelse henvises det til rapporten (Prosamrapport nr 62 - 1997).

Til omsetningsberegningene og stedfesting av enkeltmannsbedrifter ble benyttet fil fra Bedrifts- og foretaksregisteret (2). Dataene er per august 1998, med tall for ansatte per desember 1997. Omsetning er fra årsfila for 1996. Denne fila inneholder alle bedrifter, uansett om de har ansatte eller ikke. I tillegg inneholder den alle s.k. AAFY (annen fysisk person) dersom det rapporteres inn ansatte på den. Fila inneholder kun enheter som er knyttet til hva vi definerer som statistisk populasjon, dvs. virksomhet som er relevant for næringsvirksomhet.

Det viste seg vanskeligere enn først antatt å koble omsetning til den ferdig stedfestede fila fra Oslo kommune. Ca. 10 prosent av bedriftene har ikke latt seg koble. Dette skyldtes manglende organisasjonsnummer bedrift på mange av enhetene. Bedriftsnummer var i større grad utfylt. Bedriftsnummer eksisterer ikke på fila fra BoF. En situasjonsfil per november/ desember 1997 (3) ble benyttet til å koble på bedriftsnummer til hovedfila (2). Deretter ble omsetning koblet til fila fra Oslo kommune (1) ved bedriftsnummer (og senere organisasjonsnummer bedrift) som nøkkel. Omsetning er beregnet med omsetning på bedrifter stedfestet av Oslo kommune i kombinasjon med bedrifter stedfestet spesielt i prosjektet.

3.1.2 Grunneiendom-, adresse- og bygningsregisteret (GAB)

GAB er benyttet til å gi bedriftspunktet et areal tilsvarende areal fra største etasje hos nærmeste bygg. GAB er det offisielle registeret over grunneiendommer-, adresser- og bygninger i Norge. GAB har informasjon om bl.a. bygningers geografiske koordinater, bygningstype og areal. Registeret er landsdekkende og oppdateres kontinuerlig.

3.1.3 Det sentrale folkeregisteret (DSF)

Innbyggertall for handelsomland er innhentet ved en kobling av DSF og GAB fra 1998. Koblingen er utført i flere trinn med utgangspunkt i numerisk adresse, og er den samme metoden som benyttes ved SSB's tettstedsavgrensning (Marianne Vik Dysterud og Erik Engelién 1997). Koblingen resulterer i en fil med koordinatsatt befolkning.

3.1.4 Veidatabasen (Vbase)

Vbase benyttes som grunnlag for soneinndeling av omland, basert på avstand fra sentrumskjerne langs vei. Vbase inneholder europa-, riks-, fylkes-, kommunale-, skogsbil- og private veier, bilfergestrekninger, samt enkelte objekter som er relatert til disse. Vbase består av senterlinje vei og er strukturert som veilenker. Gang- og sykkelveier er normalt ikke med.

3.1.5 Andre datakilder

Data for potensiell omsetning/kjøpekraft er basert på SSB's forbruksundersøkelse 1992 - 1994 og beregnet kommunevis av NIBR (V. Vanberg 1999). SSB's inntektsstatistikk for 1996 er benyttet for å justere kjøpekraft. Bydelsgrenser for Oslo er fra Oslo kommune. Som kartbakgrunn benyttes digitalt kartgrunnlag N250 fra Kartverket, ref. nr. LKS 82003-596.

3.2 Metode

Alle analyser er foretatt i et GIS (ArcInfo/ArcView).

3.2.2 Sentrumsavgrensning

Sentrum er avgrenset ved å ta utgangspunkt i:

Fysisk konsentrasjon av næringsvirksomhet knyttet til detaljhandel, privat- og offentlig tjenesteyting, kultur og underholdning.

Bearbeidingen av datagrunnlaget for sentrumsavgrensning er skjematisk framstilt i tabell 1.

Tabell 1. Skjematisk framstilling av metode for sentrumsavgrensning.

Trinn i metoden	Variablene som benyttes				
	Næringstype	Areal nærmeste bygning	Retningsbestemt buffer	Variasjon og sammensetning av næringstyper	Satellitter
1	Aktuelle bedrifter velges ut etter SN94 kode (NACE)				
2		Bedriftene tildeles arealet til nærmeste bygg			
3			Tillatt avstand mellom bedrifter (vegg til vegg)= 50m+ 10 meter		
4				Velger ut polygoner som inneholder hovednæringsområde G og (L eller N eller O) og med mer enn 3 hovednæringsområder til stede.	
5					Velger bedrifter og bedriftsklynger som ligger innen 100 m fra kjernens avgrensning.

Trinn 1:

Alle bedrifter og foretak i BoF er klassifisert etter SSB's standard for næringsgruppering (SN94) etter hovedaktivitet (NACE-koder). Fra bedriftsdataene selekteres bedrifter innenfor følgende næringsgrupper som *sentrumsfunksjoner*:

G Varehandel, reparasjon av kjøretøyer og husholdningsapparater.

- 52.1 Butikkhandel med bredt vareutvalg
- 52.2 Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler i spesialforretninger
- 52.3 Butikkhandel med apotekvare
- 52.4 Butikkhandel med andre nye varer
- 52.5 Butikkhandel med brukte varer
- 52.62 Torghandel
- 52.7 Reparasjon av husholdningsvarer og varer til personlig bruk

H Hotell og restaurantvirksomhet

- 55.1 Hotellvirksomhet
- 55.3 Restaurantvirksomhet
- 55.4 Drift av barer
- 55.5 Kantine og cateringvirksomhet

I Transport og kommunikasjon

- 60.1 Jernbanetransport
- 60.2 Annen landtransport (unntatt 60.24 - godstransport på vei)
- 63.212 Drift av parkeringsplasser og parkeringshus
- 63.3 Reisebyrå-, turistkontor- og reisearrangørvirksomhet

J Finansiell tjenesteyting og forsikring

- 65.1 Bankvirksomhet
- 65.2 Annen finansiell tjenesteyting, unntatt forsikring og pensjonsfond
- 66 Forsikring og pensjonsfond, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning
- 67 Hjelpevirksomhet for finansiell tjenesteyting

K Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet

- 70 Omsetning og drift av fast eiendom
- 71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer til personlig bruk
- 72 Databehandlingsvirksomhet
- 73 Forsknings og utviklingsarbeid
- 74 Annen forretningsmessig tjenesteyting

L Offentlig forvaltning

- 75 Offentlig administrasjon, forsvar, trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning

N Helse- og sosialtjenester

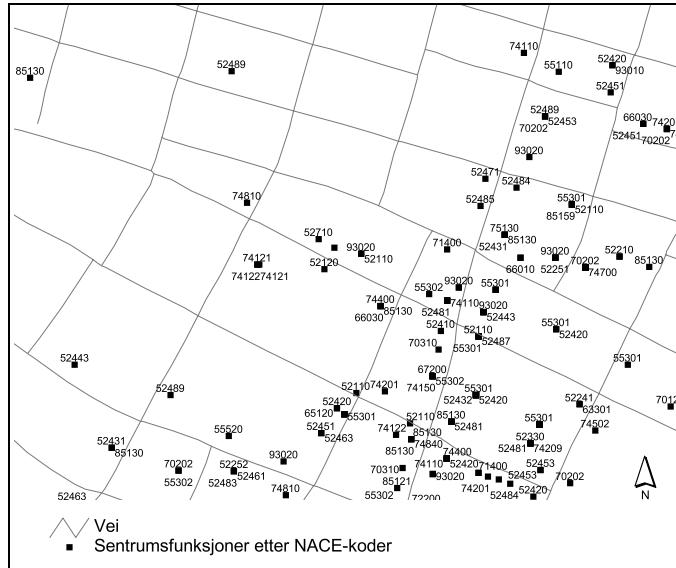
- 85.121 Allmenn legetjeneste
- 85.130 Tannhelsetjenester
- 85.143 Fysioterapitjenester
- 85.144 Helsetjenester
- 85.145 Annen forebyggende helsetjeneste
- 85.159 Helsetjenester ellers

O Andre sosiale og personlige tjenester

- 92.130 Filmframvisning
- 92.32 Drift av etablissementer tilknyttet kunstnerisk virksomhet
- 92.33 Drift av fornøylesetablissementer

- 92.34 Underholdningsvirksomhet ellers
- 92.4 Nyhetsbyråer
- 92.51 Drift av biblioteker og arkiver
- 92.52 Drift av museer og vern av historiske steder og bygninger

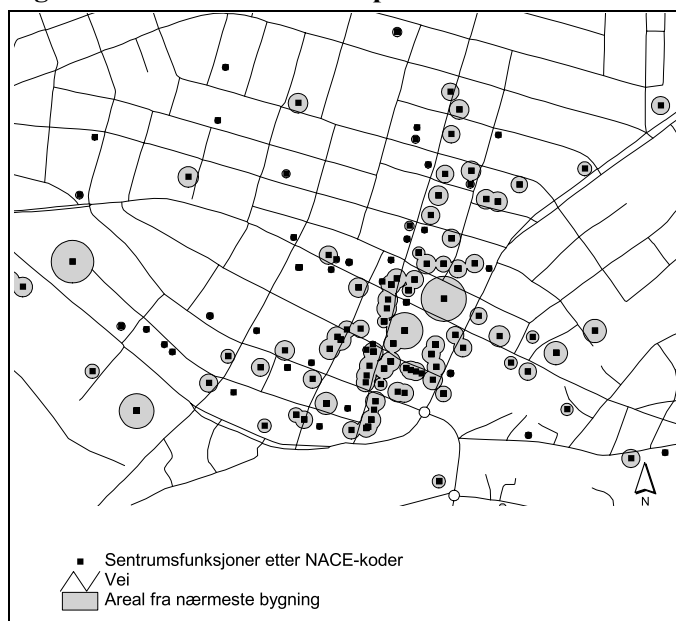
Figur 2. Trinn 1: Sentrumsfunksjoner velges ut etter NACE-koder i BoF

Trinn 2:

I datagrunnlaget er bedriftene bare representert ved punkter (x, y - koordinat). I virkeligheten beslaglegges helt eller delvis et bygg, samt en del av uteområdet. Bedriftspunktet tildeles arealet fra største etasje hos nærmeste bygg. Dette må gjøres fordi bedrifts- og bygningspunktene i datagrunnlaget ikke er fullstendig sammenfallende. Bygg mindre enn 50m² tas ikke med i analysen. Arealet representeres med en sirkel rundt bedriftspunktet. Et fåtall bedrifter får ikke tildelt areal automatisk. Dette kan skyldes at opplysningen mangler i GAB. Disse tildeles skjønnsmessig et areal på 314 m².

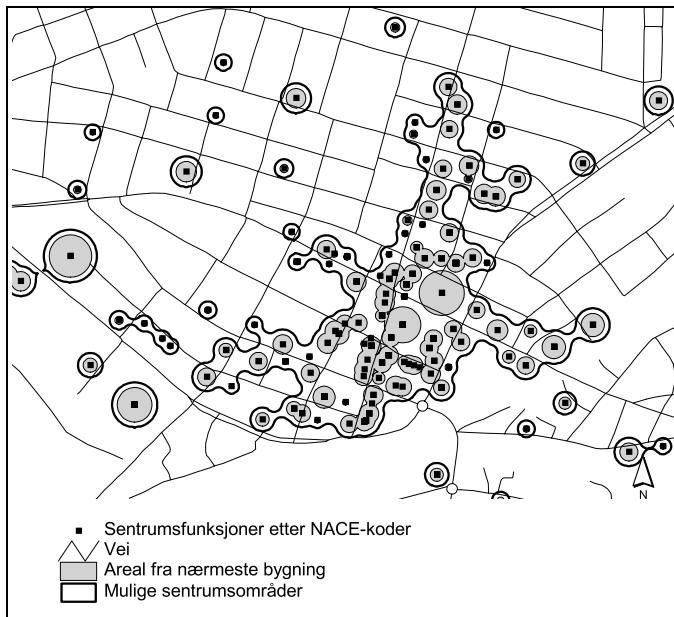
Figur 3. Trinn 2: Bedriftspunktene tildeles areal til nærmeste bygning.

Trinn 3:

Med utgangspunkt i enkeltbedriftene går metoden videre med å finne områder med høy konsentrasjon/tetthet av sentrumsfunksjoner, dvs. mulige sentrumsområder. Det konstrueres sirkelflater på 25 meter rundt bedriftene fra trinn 2. I områder med flere bedrifter med innbyrdes avstand mindre enn 50 meter vil sirkelflatene overlappe, og mulige sentrumssoner aggregeres. De aggregerte sentrumssonene reduseres deretter med 15 meter igjen. På denne måten bevares den sammenhengende sentrumssonen på 50 meter der bedrifter grenser mot hverandre, men reduseres til 10 meter der det ikke er slikt naboskap.

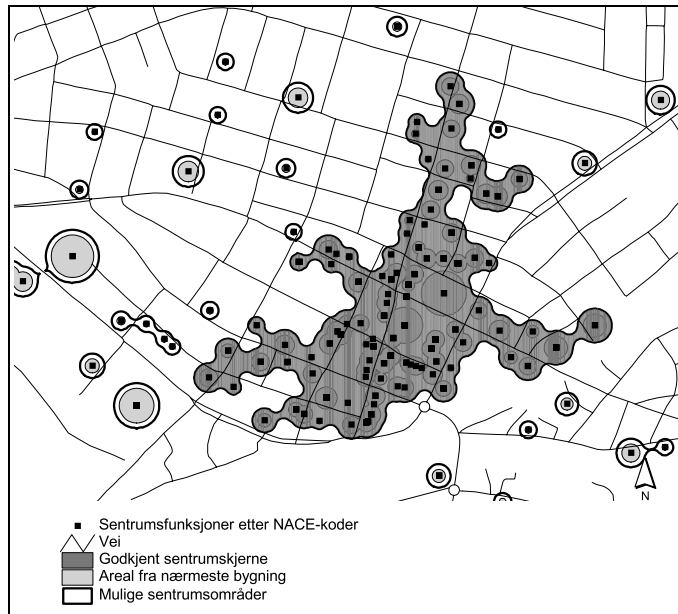
Figur 4. Trinn 3: Mulige sentrumsområder genereres på bakgrunn av tetthet

Trinn 4:

For at de mulige sentrumssonene skal defineres som senter/sentrum stiller metoden krav til variasjon og sammensetning av sentrumsfunksjoner innenfor sentrumssonen. Innenfor sentrumssonen må det finnes minst en bedrift fra hovednæringsgruppe *G Varehandel, Reparasjon av kjøretøyer og husholdningsapparater*. I tillegg må det finnes minst 1 bedrift fra hovednæringsområde, *L Offentlig forvaltning, N Helse- og sosialtjenester eller O Andre sosiale og personlige tjenester*. Til slutt må mer enn 3 hovednæringsområder være til stede i sentrumssonen i alt. Polygoner som tilfredsstillende disse kravene til næringsmessig sammensetning og variasjon, kalles sentrumskjerner.

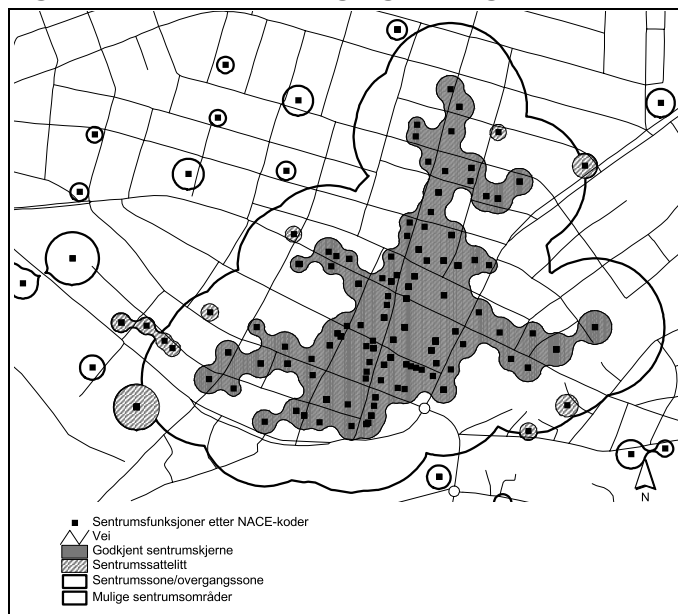
Figur 5. Trinn 4: Sentrumskjerner velges ut etter kriterier for nærings sammensetning

Trinn 5:

En del sentrumskjerner vil være omgitt av mer spredt næringsvirksomhet, som også er sentrumspreget, om enn ikke i like stor grad. For å kartlegge slike "satellitter" blir sentrumssoner fra trinn 3 som ligger i en overgangssone inntil 100 meter fra kjerneområdene knyttet til disse.

Figur 6. Trinn 5: Overgangssone og sentrumssatellitter rundt sentrumskjernen

Trinn 6:

Enkelte sentra som oppdragsgiver har pekt ut (Akershus fylkeskommune 1999 og Oslo kommune 1998) blir ikke klassifisert som sentrumskjerner etter den automatiske metoden. For at disse likevel skal tas med i omsetnings- og kjøpekraftberegningene, har en justert ned kravene til antall hovednæringsområder (trinn 4) for disse utvalgte stedene, og valgt dem ut manuelt. Slike sentra er merket LISTE = J i kap 5.1. Trinn 6 kan ikke inngå som et standard trinn i en landsdekkende metode.

Etter trinn 5 og 6 danner sentrumskjerne og satellitter en sentrumssone som er enheten for beregning av omsetning og kjøpekraft.

3.2.3 Beregning av omland, kjøpekraft og dekningsgrad

Omsetningen i sentrumssonene er beregnet ved å summere omsetningen i detaljhandelsbedrifter som ligger innenfor sentrumssonen. Kjøpekraften i omlandet er beregnet ved å summere antall innbyggere i sonene og multiplisere dette med tallet for personlig kjøpekraft. Omlandet er definert som tre faste avstandssoner rundt det geografiske tyngdepunktet i hver sentrumssone (kap.3).

Bearbeidningen av datagrunnlaget for sentrumsavgrensning er skjematisk framstilt i tabell 2.

Tabell 2. Skjematisk framstilling av metode for omsetning, omland og dekningsgrad

Trinn i metoden	Variablene som benyttes				
	Faktisk omsetning	Kjøpekraftsberegning - person	Beregning av omland	Kjøpekraftsberegning - omland	Beregning av dekningsgrad
1	Summering av detaljhandelsbedriftenes omsetning i sentrumssonene				
2		Kommunevise forbrukstall fra NIBR-rapporten justeres med kommune og bydelstall for alminnelig inntekt. Tallene overføres til persondatasettet.			
3			Soner på 500, 1000 og 1500 meter fra tyngdepunkt i sentrumssone langs veg genereres.		
4				Personlig kjøpekraft fra persondatasettet summeres sentervis for de ulike sonene.	
5					$D = \frac{\text{Omsetning i sentrumssone}}{\text{Kjøpekraft i omland}} * 100$

Trinn 1:

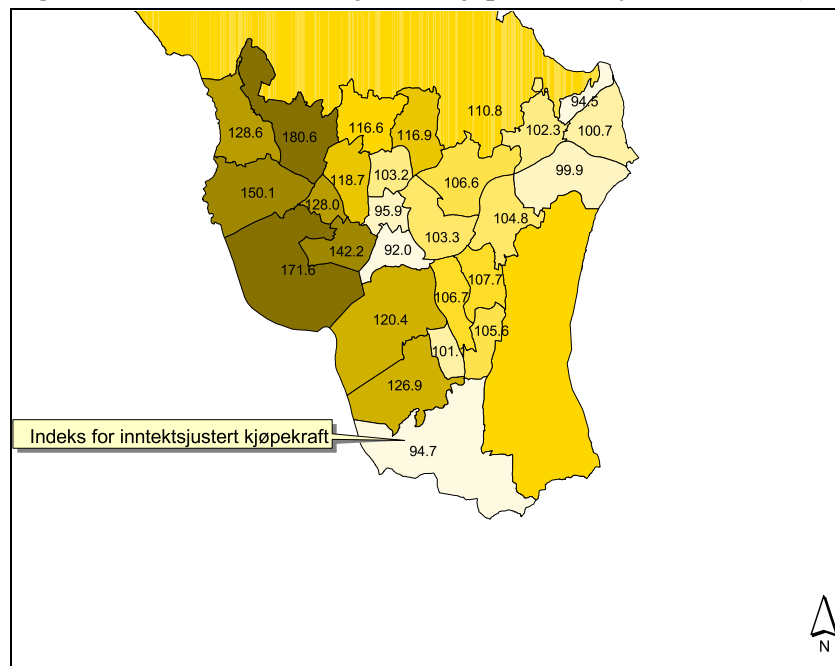
Beregning av detaljhandelsomsetning i sentrumssonene foretas ved summering av omsetningen hos bedrifter innen hovednæringsområde *G Varehandel. Reparasjon av kjøretøyer og husholdningsapparater* (jf. kap 3.2.2 trinn 1). Omsetning på bedrifter er summen av årlig utfakturerte varer og tjenester ekskl. mva. Interne leveranser mellom bedrifter i ett og samme foretak er med. Kilde for omsetningstall i BoF er alminnelig næringsoppgave og strukturundersøkelsen.

Trinn 2:

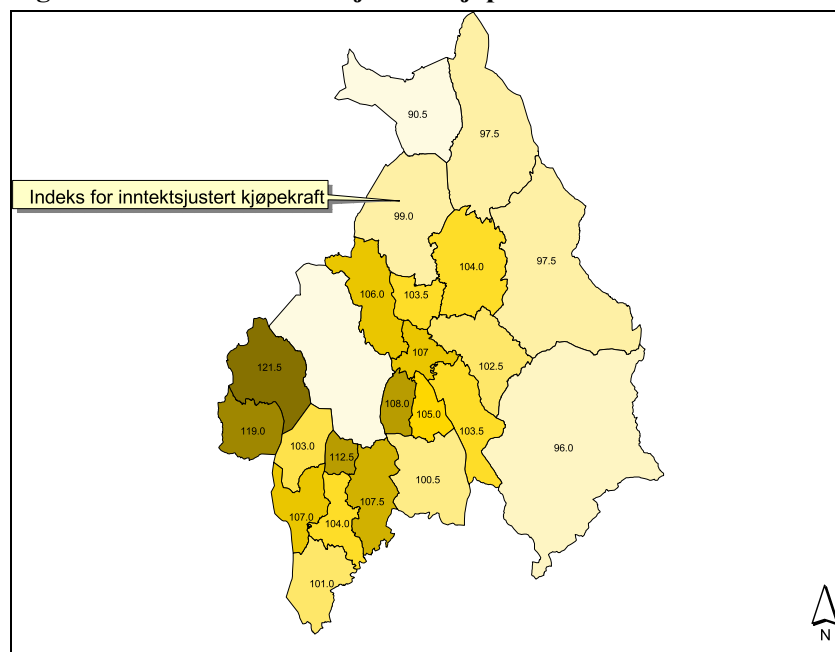
Personlig kjøpekraft er beregnet for persondatasettet (jf. kap. 3.1.2) for hver kommune (Akershus) og bydel (Oslo) med utgangspunkt i NIBR's rapport (V. Vanberg 99 s. 15). NIBR estimerer forbrukstall ut fra SSB's forbruksundersøkelse 1992 - 1994, samt næringslivets interninnkjøp. Disse tallene er i dette prosjektet justert for gjennomsnittlig alminnelig inntekt i kommune (Akershus) og bydel (Oslo) etter metode utarbeidet av Akershus fylkeskommune (K. Kristiansen 1999). Kjøpekraften er justert

med en indeks, hvor landsgjennomsnitt for alminnelig inntekt er satt til 100. Justeringen bygger på undersøkelser av sammenheng mellom inntekt og forbruk, hvor det er funnet en inntektselastisitet på 0.5. (P. Austin 1999). En inntektselastisitet på 0.5 innebærer at husholdningens forbruk øker med 5 prosent dersom inntekten øker med 10 prosent. I en kommune med høy gjennomsnittsinntekt forventer en altså at omsetning pr. person er høyere enn i kommune med lav gjennomsnittsinntekt. Inntektsjustering av potensiell kjøpekraft vil derfor påvirke dekningsgraden. SSB har stått for justeringene for Oslo kommune, for øvrig er dette gjennomført av Akershus fylkeskommune.

Figur 7. Indeks for inntektsjustert kjøpekraft i bydeler i Oslo. (100 = landsgjennomsnitt)

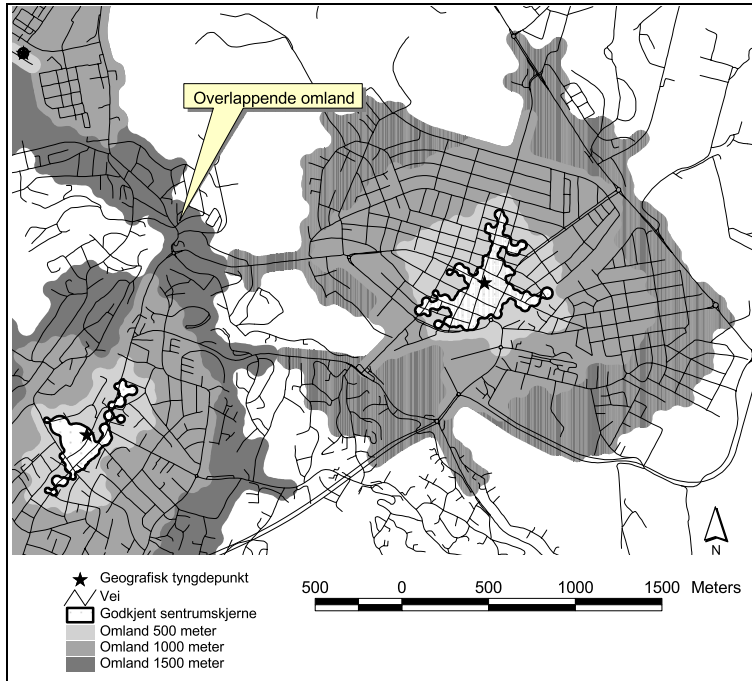
Figur 8. Indeks for inntektsjustert kjøpekraft i kommuner i Akershus (100 = landsgjennomsnitt)

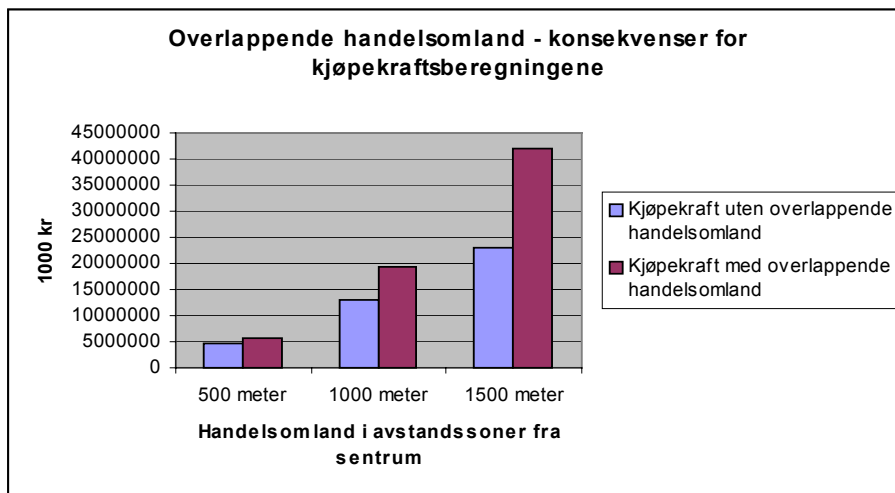
Trinn 3:

Fra geografisk tyngdepunkt i sentrumssonen beregnes omland som soner langs vei på 500, 1000 og 1500 meter med en bredde på 50 meter til hver side. Sonene generaliseres svakt. Hver sone behandles for seg, og det tas ikke hensyn til overlappende omland. Det medfører at summen for potensiell kjøpekraft i omlandene overstiger summen for Oslo og Akershus totalt sett. I overlappende omland blir mao. potensiell kjøpekraft talt opp flere ganger. Overlappingen øker med størrelsen på omlandet, jf. figur 7 og 8.

Figur 9. Omland/handelsomland som avstandssoner fra sentrum langs vei

Figur 10. Overlappende handelsomland

Trinn 4:

Innenfor hvert omland summeres antall personer og personlig kjøpekraft fra persondatasettet (jf. trinn 2).

Trinn 5:

Dekningsgrad beregnes sentervis for hver omlandssone. Dekningsgradstallene (D) er et forholdstall mellom faktisk omsetning i senteret (A) og omsetningspotensialet/kjøpekraften i de definerte omland (B). Dersom $A-B$ er positiv, er det en overdekning av tilbud i forhold til beregnet kjøpekraft. Dette indikerer at senteret henter kunder fra et videre omland enn det som er definert. Dersom $A-B$ er negativ, er det underdekning av tilbud i forhold til beregnet kjøpekraft. Underdekning kan indikere handelslekkasje, dvs. at kjøpekraften i det definerte omland benyttes andre steder enn i tilhørende sentrumssone. Dersom $A-B$ er like indikerer det et samsvar mellom tilbud i senterert og etterspørsel i det definerte omlandet.

Dekningsgraden (D) er uttrykt slik:

$$D = \frac{\text{Omsetning i sentrumssone}}{\text{Potensiell kjøpekraft i omland}} * 100$$

$D = 120$ tilsvarer en overdekning på 20 prosent. $D = 80$ tilsvarer en underdekning på 20 prosent.

4. Drøfting

En bred vurdering av metode og resultater fra dette arbeidet har det ikke har vært anledning til å gjøre her. En nøyer seg derfor med en kort gjennomgang av noen sentrale forhold.

Selv om sentrum som begrep er en del av dagligtalen hos folk flest, er det ikke lett å gi en entydig og operativ definisjon som fanger opp alle sider ved sentrumsbegrepet. Til statistiske formål er det mest interessant å fange opp områder med en viss økonomisk eller sosial aktivitet. Metoden som her er brukt fokuserer på "det sentrale forretningsområdet", et begrep som er nært beslektet med det amerikanske "Central business district" (CBD). CBD -begrepet inneholder normalt ikke offentlige funksjoner, noe som tas med i denne metoden. Selv om metoden kan være fornuftig til statistiske formål, trenger den ikke å være det i plansammenheng. Viktige sentrumselementer som bl.a. parker, plasser og kollektivtransport inngår ikke i avgrensningene. Sentrumssonene slik de her er definert fanger mao. ikke nødvendigvis opp helheten i det folkelige uttrykket "sentrum". Det må også understrekes at resultatene kun sier noe om hvordan situasjonen er, og ikke hvordan det ev. bør være.

Det er automatisk avgrenset 124 sentrumssoner i Oslo og Akershus. Sonene stemmer rimelig godt med lokalforvaltningens egen oppfatning av sentrumsområder, med noen unntak. Av en liste på i alt 86 foreslåtte senterområder, ble ca. 16 prosent ikke fanget opp av metoden. Dette skyldtes i hovedsak manglende næringsmessig variasjon og spredt utbyggingsmønster. Dette er generelt mer typisk i små tettstedssentra enn i større sentra. Et redusert tetthetskrav i metoden vil kunne fange opp en del av disse sentraene, men vil samtidig gi nye hvor mange vil måtte klassifiseres som utilsiktede. Her har en lagt vekt på å synliggjøre sentrumsfunksjonenes geografiske spredning, snarere enn å generalisere. Spredt utbyggingsmønster eller innslag av åpne plasser, parker o.l. kan føre til et mer fragmentert inntrykk av sentrumssonene enn i virkeligheten.

Bedrifts- og foretaksregisteret (BoF) er brukt som kilde til alle bedriftsdata. Med stedfestede bedrifter i BoF åpner det seg mange muligheter for undersøkelser av geografiske næringsmessige strukturer, ikke bare sentrumsavgrensning. Korrekt stedfesting av bedrifter er imidlertid en forutsetning for at identifisering og avgrensning av sentrumssoner kan bli riktig, bl.a. for at bedriften skal få tildelt arealet fra riktig bygg. I en del tilfeller tyder resultatene på at bedriftene har fått gale/unøyaktige koordinater. Dette skyldes delvis at stedfestingen opprinnelig ble foretatt for et annet formål. Det ligger utenfor dette prosjektets rammer å drøfte alle slike feilkilder, og en henviser til PROSAM-rapporten for mer inngående beskrivelser av stedfestingsarbeidet (Prosamrapport nr 62 - 1997).

Bedriftsdataene stedfestet i PROSAM-regi inneholder ikke bedrifter uten ansatte, og slike bedrifter inngår ikke i sentrumsavgrensningene. Dette kan påvirke resultatene i sentrumsavgrensningene, da enkeltmannsbedrifter kan utgjøre en del av et sentrumsbilde. Det er tatt hensyn til dette ved omsetningsberegningene, ved at det originale datagrunnlaget er supplert med enkeltmannsbedrifter. Disse er stedfestet av SSB ved geokoding (Adressekobling mellom BoF og GAB). Ikke alle har latt seg stedfeste på denne måten. For ca. 10 prosent av bedriftene har det enten ikke vært mulig å koble omsetning, eller de har ikke latt seg stedfeste. Disse ligger hovedsakelig i Akershus og gir seg utslag i at sentra som bl.a. Ask i Gjerdrum kommune og Torget i Hurdal kommune ikke har fått tall for detaljhandelsbedrifter, omsetning, ansatte og dekningsgrad. Et samlet uttak fra BoF både for sentrumsavgrensningene og omsetningsberegningene ville vært en fordel da en hadde unngått et omfattende koblingsarbeid. Når BoF blir stedfestet landsdekkende vil en unngå slike problemer.

Utvalget av NACE-koder er et sentralt kriterium i avgrensningen. MD nevner i sitt skriv at detaljhandel, hotell- og restaurantvirksomhet, bank og annen foretningmessig tjenesteyting, offentlig og privat administrasjon, kulturtilbud, rekreasjon og underholdning er typiske sentrumsfunksjoner, mens innslaget av boliger, engros- og lagervirksomhet industri og sosiale institusjoner som regel er lite. Vårt inntrykk stemmer generelt godt med MD's oppfatning. Men variasjonen er betydelig. Næringsutvalget bør derfor ikke være for smalt. Bedriftene klassifiseres etter dominerende virksomhet, og bransjeblanding er derfor et problem. Bensinstasjoner og engrosvirksomheter blir f.eks. ikke definert som sentrumsfunksjoner selv om de i praksis kan stå for en betydelig detaljvarehandel.

Kollektivpunkter (holdeplasser) har vært drøftet underveis i prosjektet som en potensielt viktig funksjon i sentrumsavgrensningene. Disse er imidlertid utelatt fordi Akershus ikke har dette datasettet per i dag.

Selve GIS-analysen gir enkelte systematiske feilkilder. Bedrifter som ikke beslaglegger hele bygningen vil få tildelt større areal enn i virkeligheten. Arealet til et bygg vil også bli fordelt flere ganger dersom flere bedrifter ligger i samme bygning. Dette vil ikke gi seg utslag med mindre det er flere innganger i bygget. Bedriftenes/byggenes form framstilles som en sirkler, og dette fortegner virkeligheten noe.

Omlandsavgrensningene er avhengig av at Vbase er komplett. I områder med lav bilveitethet kan deler av den relevante befolkningen falle utenfor, selv om det f.eks. er gang og sykkelveier i området som gjør sentrumssonen lett tilgjengelig i virkeligheten.

I dette arbeidet er kjøpekraft oppgitt pr. innbygger. Disse tallene stammer fra rapporten ”detaljhandels- og senteranalyse Akershus fylkeskommune (NIBR, Vanberg 99), men er i tillegg justert i forhold til inntektsforskjeller. Forbruksundersøkelsens tall for personforbruk fanger i utgangspunktet ikke opp forskjeller i inntekt mellom kommunene. Oppdragsgiver har lagt vekt på at slike forskjeller skal inngå i analysen, og har funnet forholdet mellom inntekts og forbruksutvikling til å være 0.5. Dvs. at dersom inntekten øker med 1 prosent vil forbruket øke med 0.5 prosent. NIBR's tall omfatter også næringslivets interninnkjøp og storhusholdninger. Dette er beregninger som NIBR baserer på egne kilder og erfaringstall. Virkningene av dette er at forbrukstallene i dette arbeidet generelt ligger noe høyere enn tallene i fra forbruksundersøkelsen. Ved en bruk av metoden i andre fylker vil kjøpekraftstallene i større grad måtte baseres fullt ut på forbruksundersøkelsen. Inntektsjusteringen vil imidlertid være mulig å gjøre for hele landet.

Beregningene av dekningsgrader og potensiell kjøpekraft illustrerer viktige trekk ved sentrumssonenes omland, men gir ikke nødvendigvis et bilde av markedets virkelige bevegelser. Det faktiske handelsomlandet rundt et senter vil være svært vanskelig å modellere med mindre det foreligger flere data eller lokale undersøkelser.

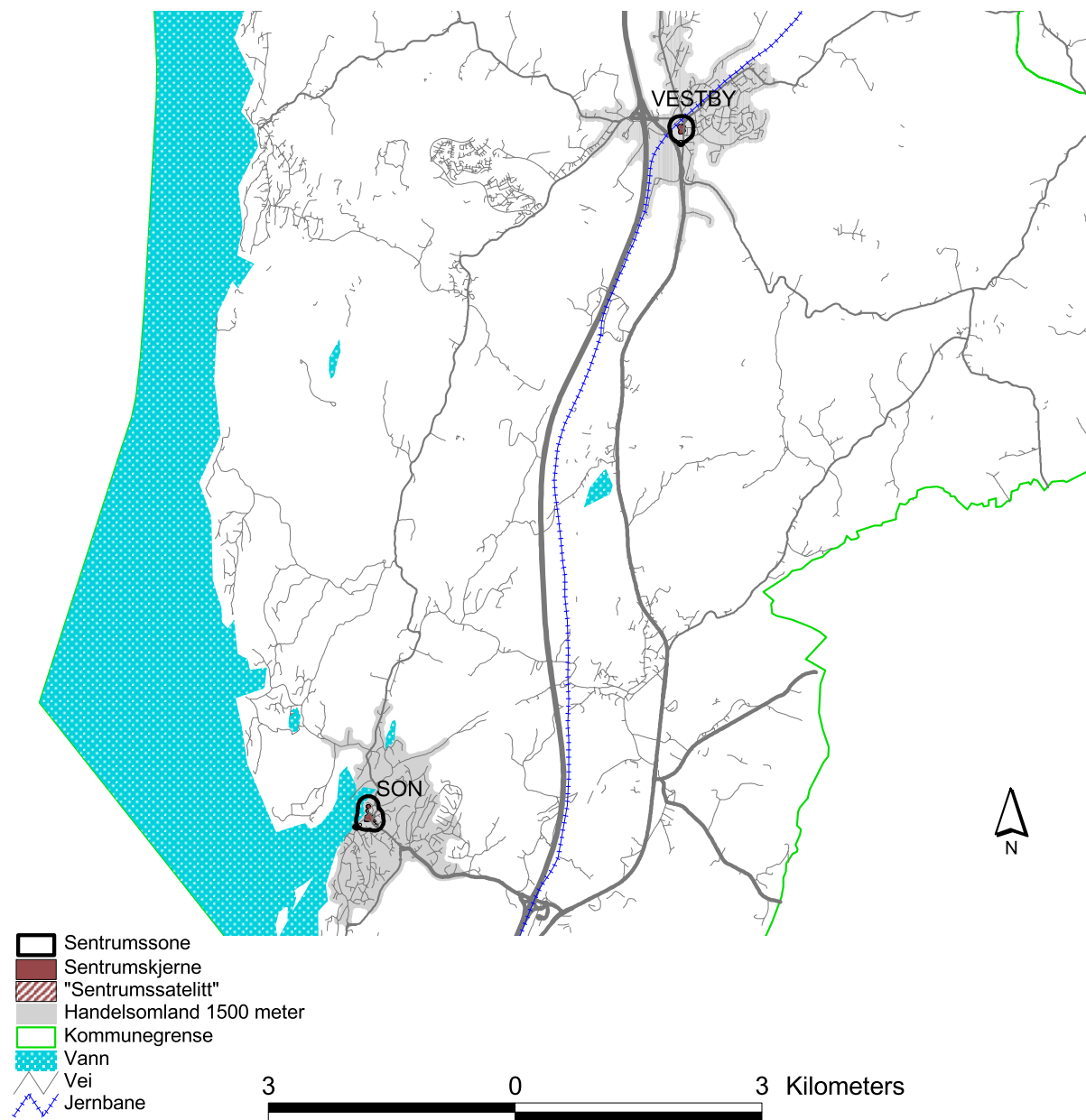
En foreløpig konklusjon er at prosjektet har gitt lovende resultater i lys av at dette er første gangen metoden er anvendt i full skala. Det har vist seg mulig å lokalisere og avgrense sentrumssoner automatisk, samt gjøre beregninger av relevante forhold som omsetning, kjøpekraft mv. Dette gjelder både storbysenter og mindre lokalsenter. Metoden har derfor et potensial både i forbindelse med praktisering av kjøpesenterstoppen og i forhold til sentrum som en framtidig statistisk enhet.

Det har vært en utfordring å presentere resultatene fra dette arbeidet på en god måte i et notat, og det kan diskuteres om en har lyktes. Dette gjelder spesielt kartene som av plasshensyn presenteres i relativt stor målestokk. Spesielt sentrumskjerner og sentrumssatellitter kan være vanskelig å skille ut fra sentrumssonene/overgangssonene.

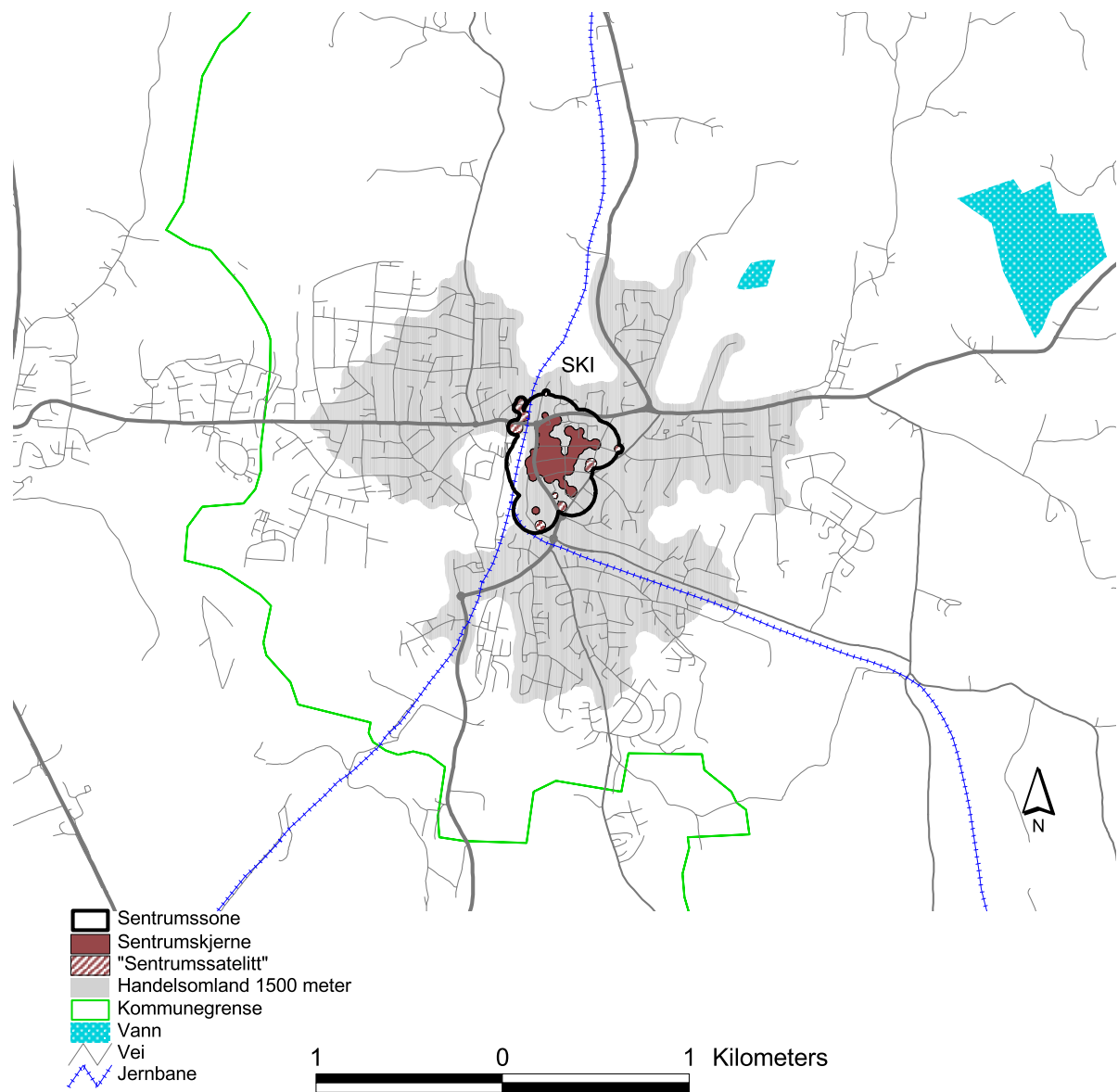
5. Resultater

5.1 Kommunevise resultater

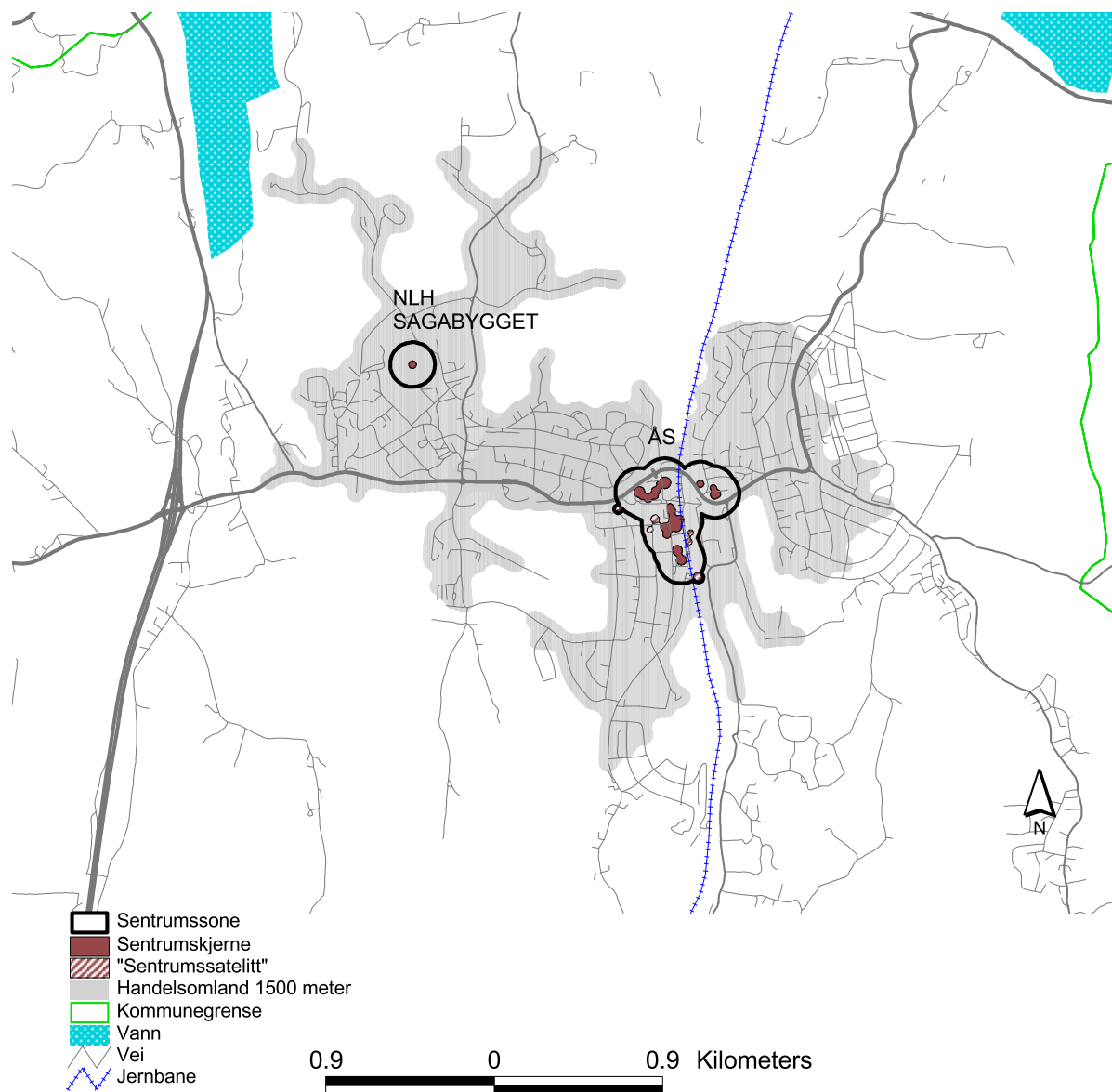
211 Vestby

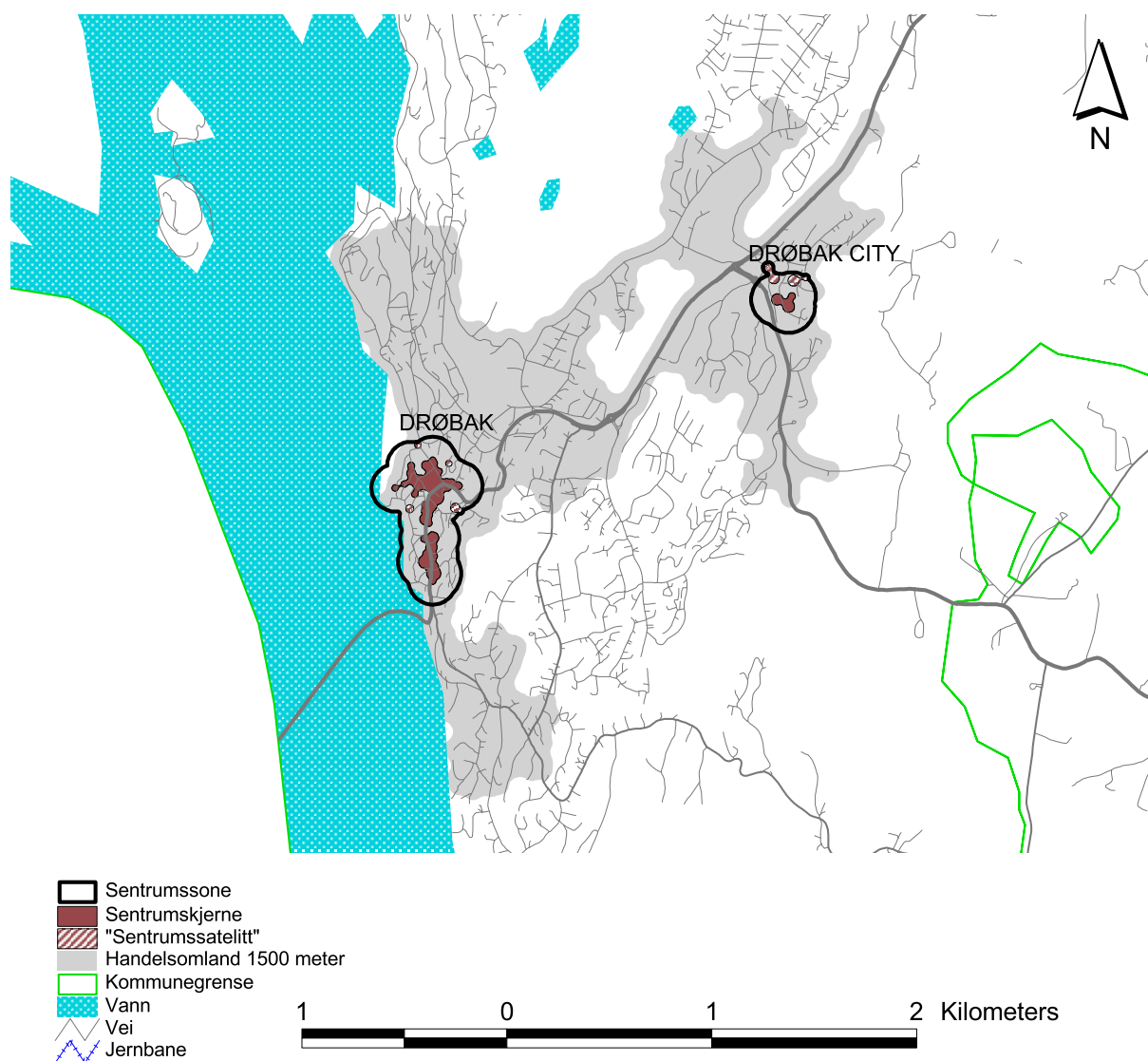
Senternavn	Detailhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Vestby.....	14	101709	66	1473	293	176	J	J
Son.....	12	45519	31	259	110	65	J	J
Totalt i kommunen.....		329327						

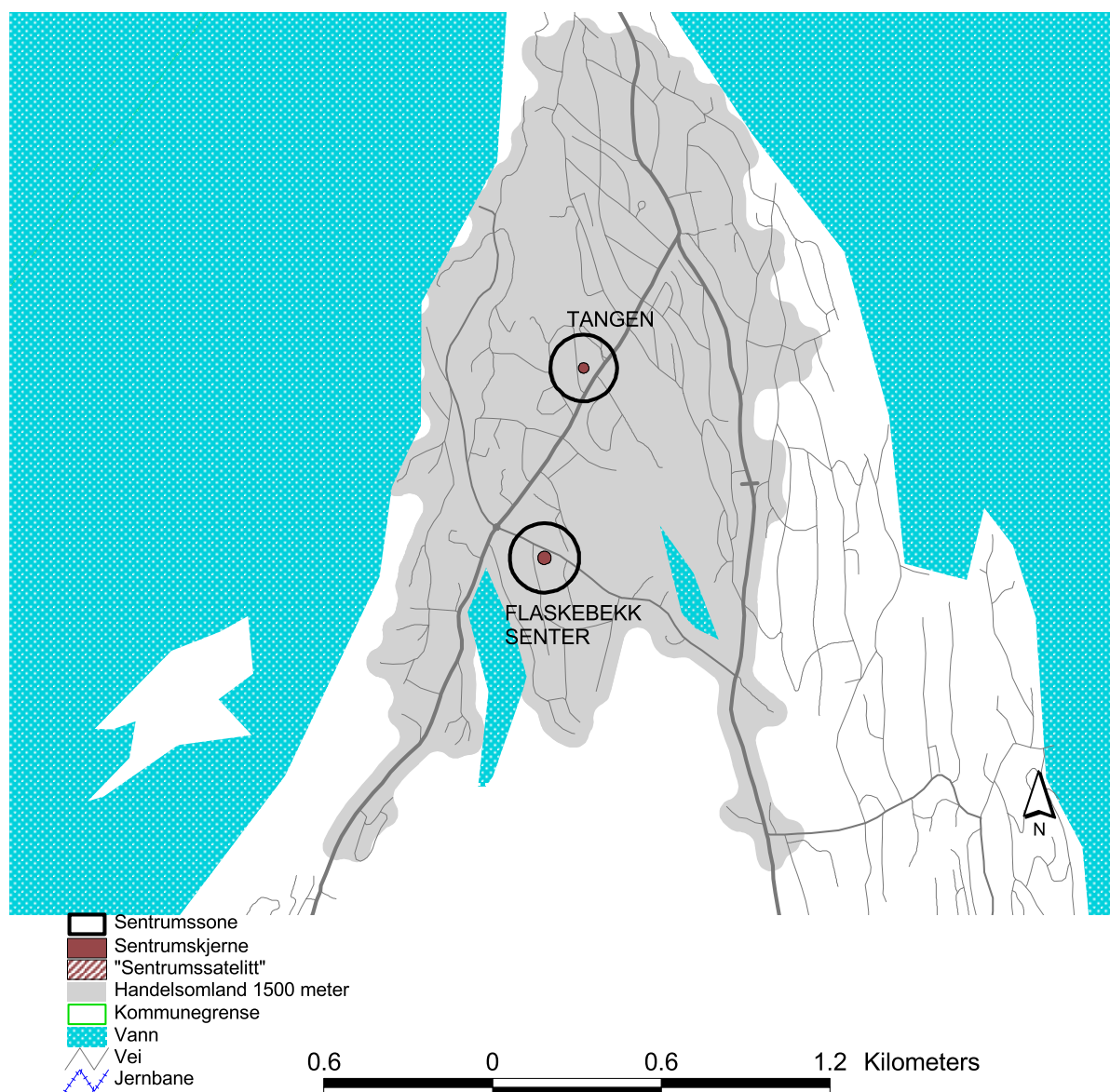
Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Ski.....	110	752324	649	3599	777	317	J	J
Totalt i kommunen.....		1206112						

Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
NLH Sagabygget.....	1	..	2	-	-	-	J	N
Ås.....	31	156178	147	1878	262	112	J	J
Totalt i kommunen.....		619364						

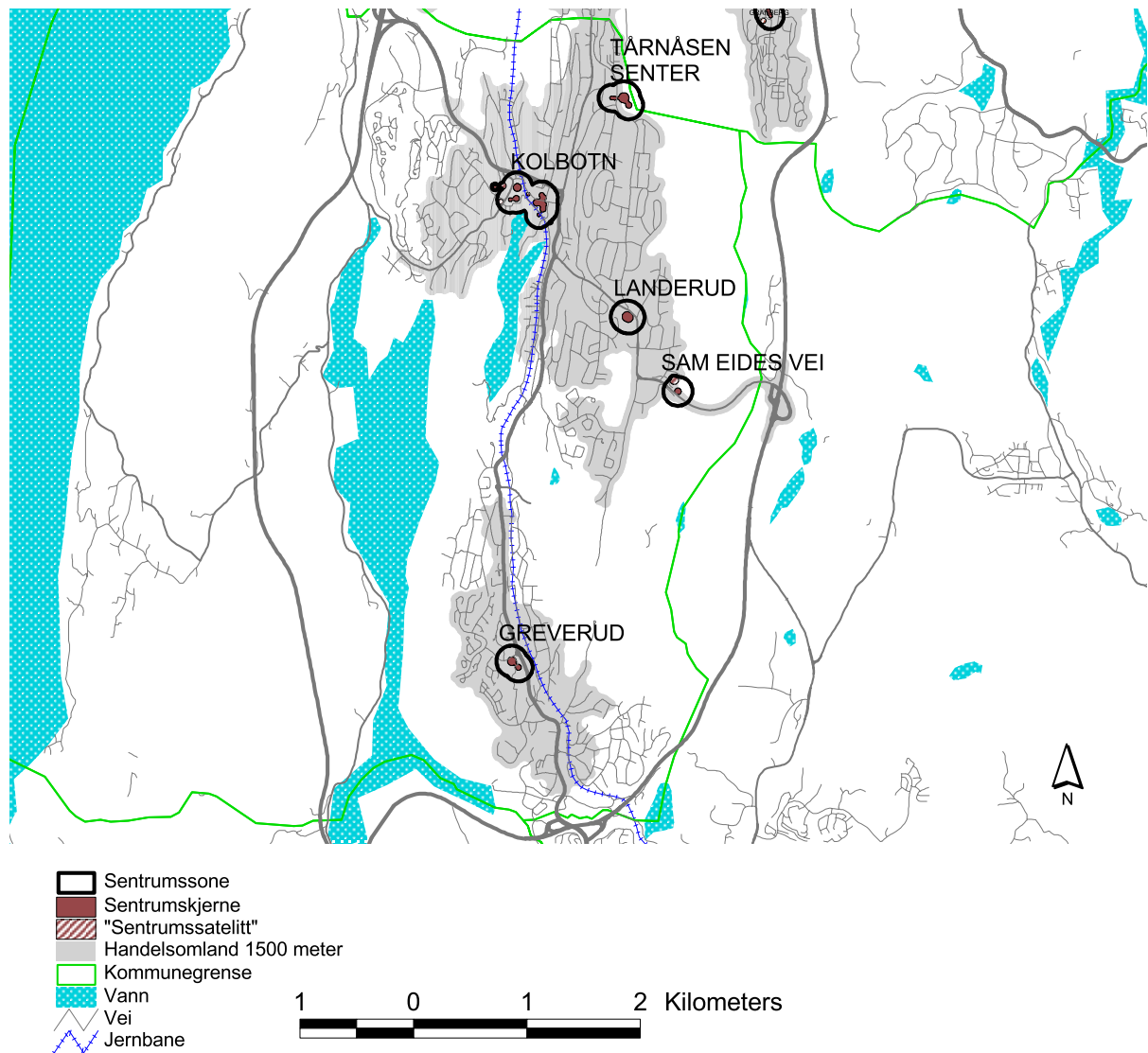

Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Drøbak City.....	27	155656	139	1878	642	305	J	N
Drøbak.....	49	140140	107	285	161	97	J	J
Totalt i kommunen.....		429040						

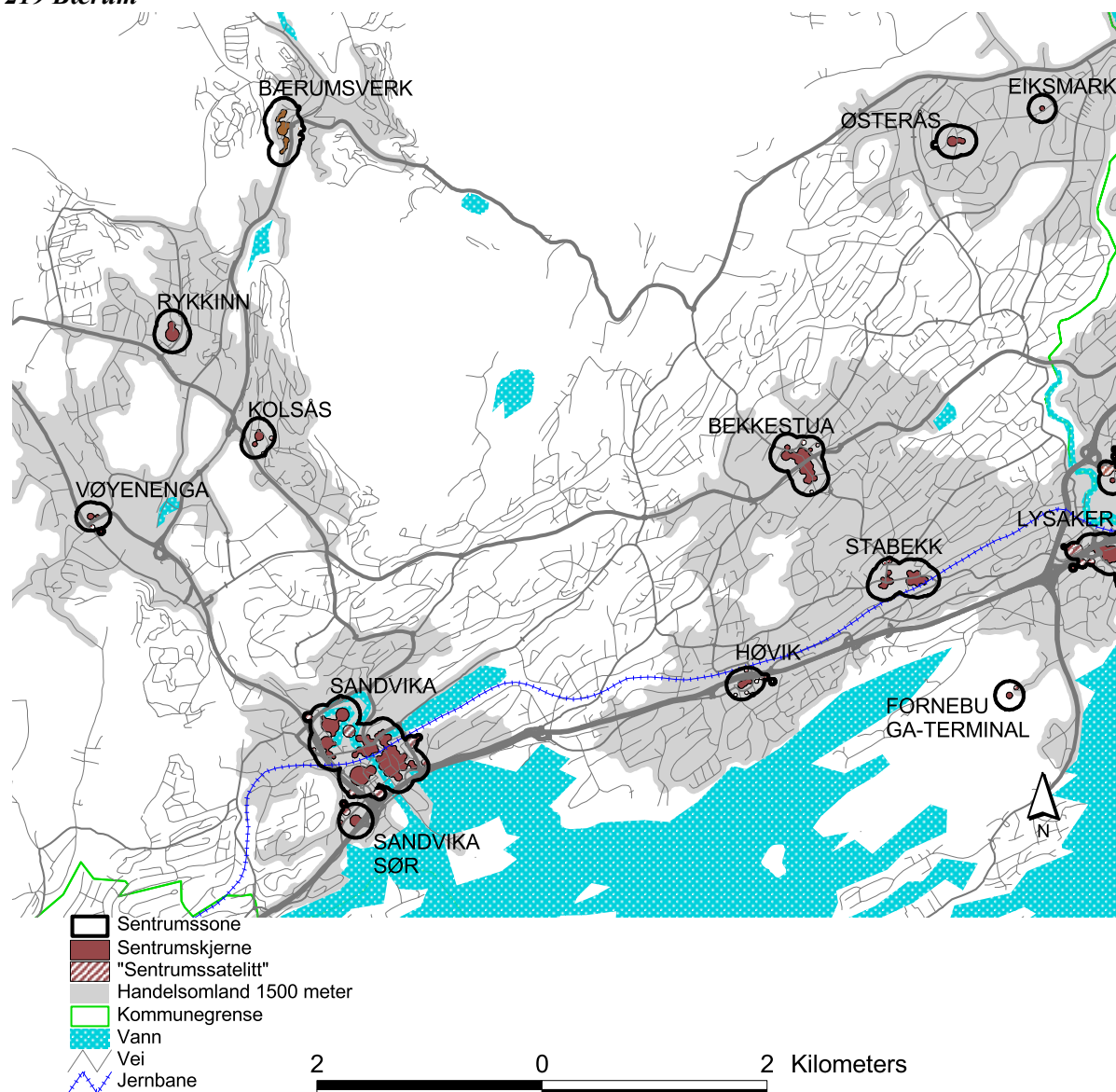
Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Tangen.....	12	120840	112	366	104	62	J	J
Flaskebekk senter.....	3	22633	24	81	33	16	J	N
Totalt i kommunen.....		313218						

217 Oppedgård

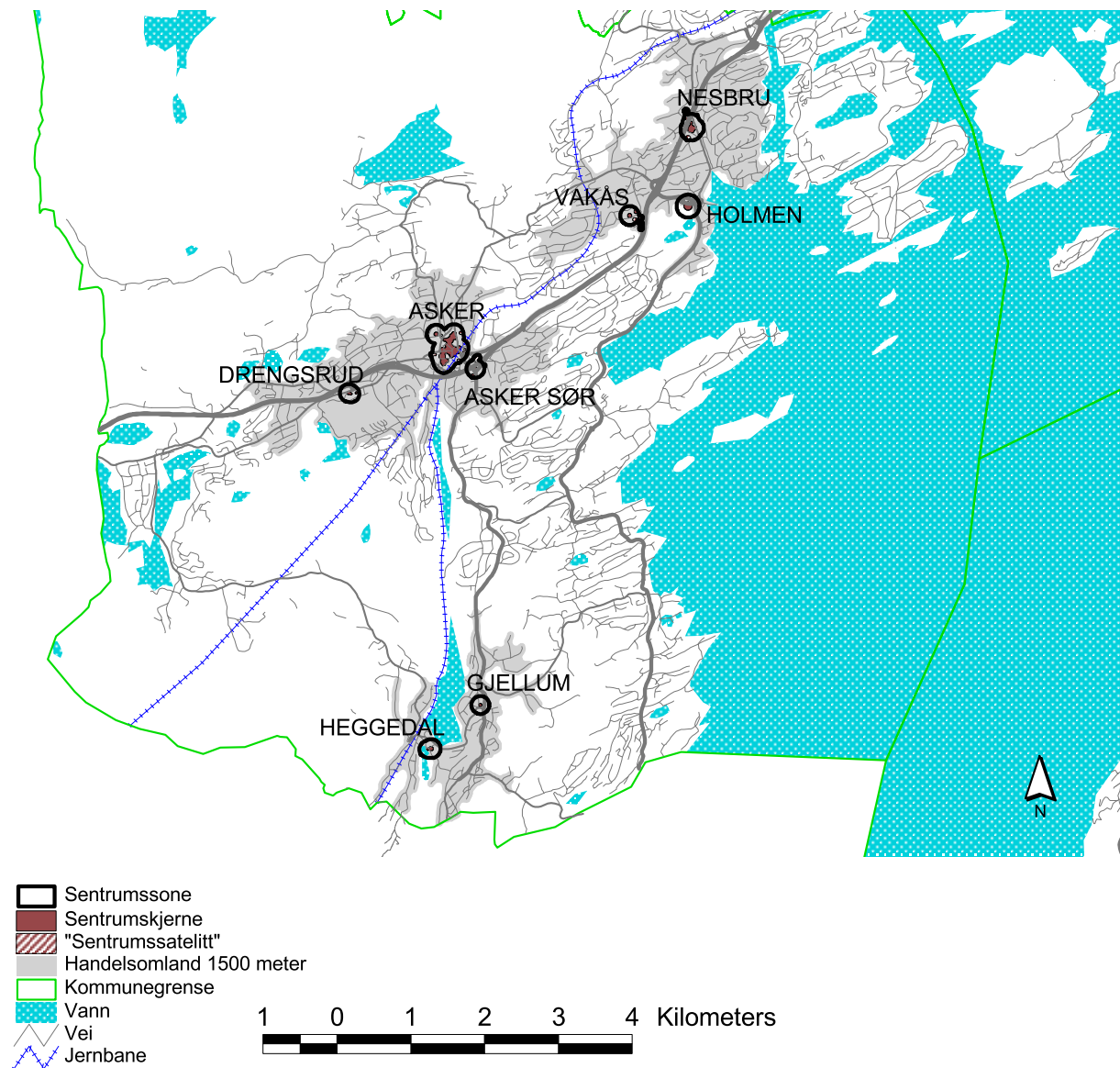
Senternavn	Detailhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Tårnåsen senter.....	13	73556	36	141	51	30	J	N
Kolbotn.....	27	181244	155	1680	247	89	J	J
Landerud.....	8	37272	19	71	25	14	J	N
Sam Eides vei.....	3	19302	7	1242	60	18	J	N
Greverud.....	4	66801	53	192	56	35	J	N
Totalt i kommunen.....		547981						

219 Bærum

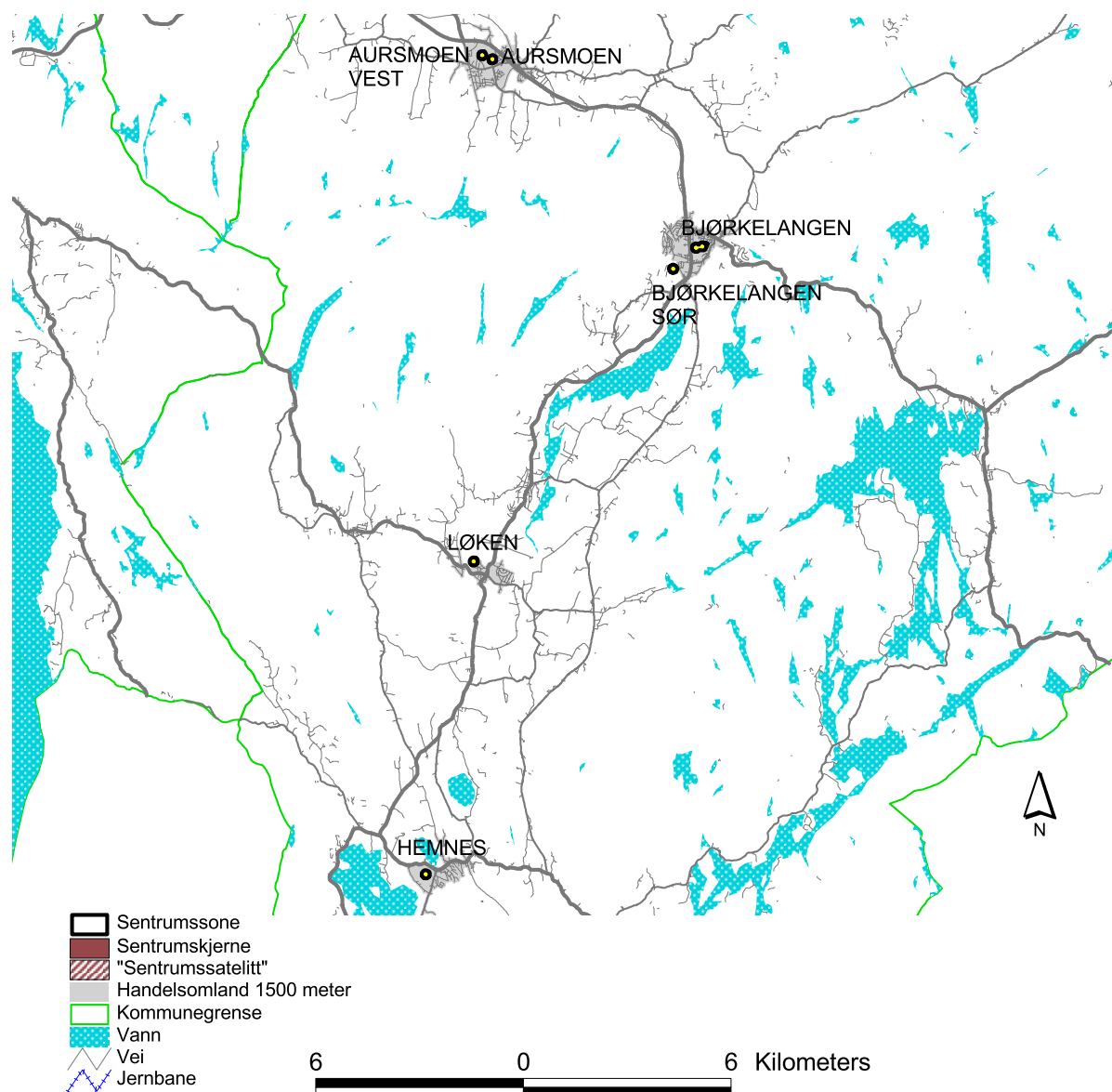
Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Eiksmarka.....	6	42172	49	98	22	13	J	J
Bærumsverk.....	19	91340	108	4535	267	74	N	J
Østerås.....	16	166372	125	223	86	55	J	J
Rykkinn.....	17	140615	111	290	108	51	J	N
Kolsås.....	9	113560	42	292	131	71	J	J
Bekkestua.....	55	402972	291	4293	496	173	J	J
Vøyenenga.....	5	63751	41	490	92	50	J	J
Lysaker.....	8	64508	36	874	85	24	J	J
Stabekk.....	20	113976	83	192	63	32	J	J
Høvik.....	14	104818	80	758	95	45	J	J
Fornebu GA-terminal.....	8	60796	43	-	126658	221	J	N
Sandvika.....	138	1350242	1167	12095	1660	661	J	J
Sandvika sør.....	5	177047	68	4467	1263	179	J	N
Totalt i kommunen.....		4035054						

220 Asker

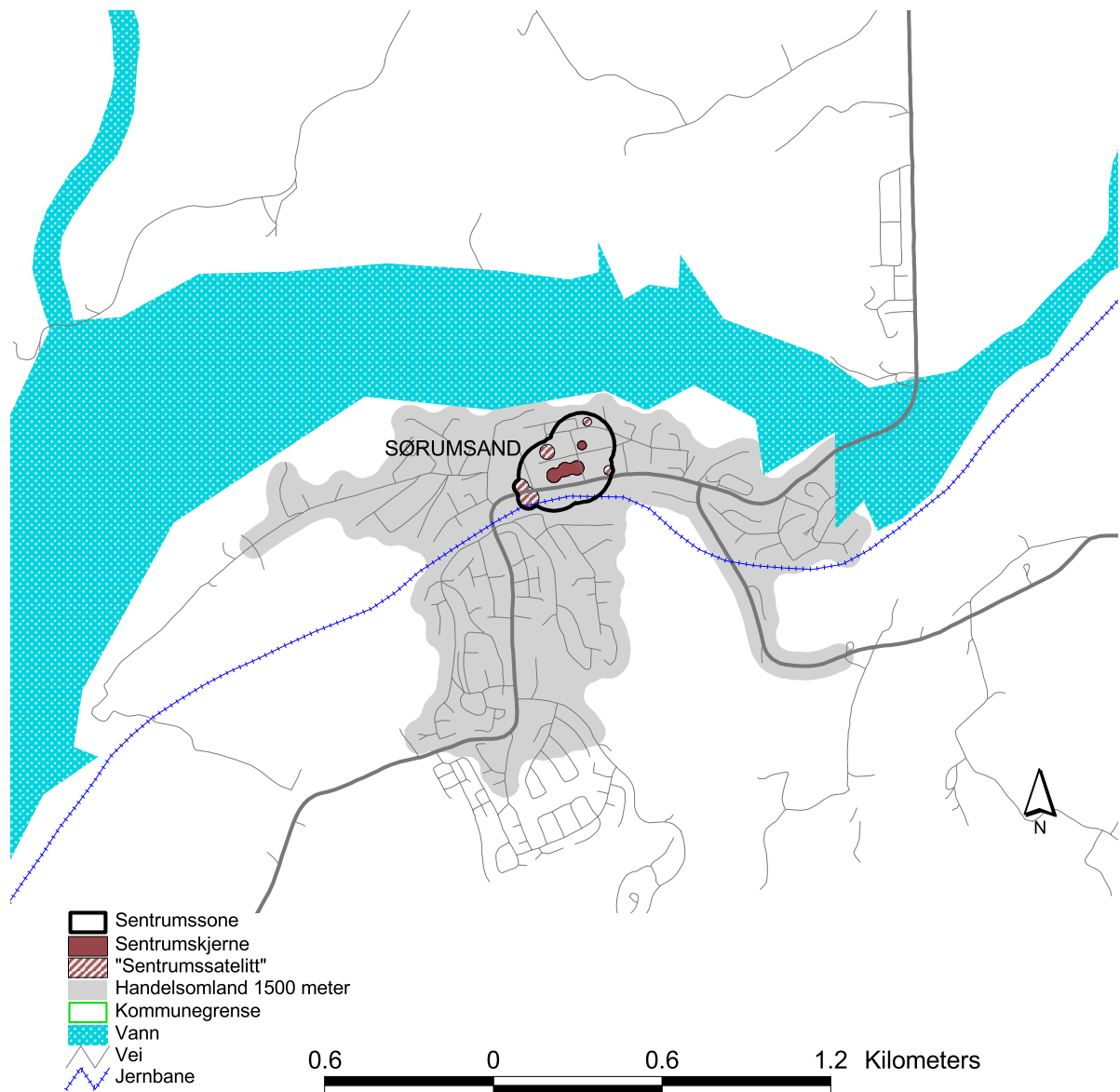

Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Nesbru.....	7	119534	43	688	128	65	J	N
Holmen.....	43	206568	233	5772	535	169	J	J
Vakås.....	10	39910	49	236	89	36	J	N
Asker.....	94	401121	429	2920	726	257	J	J
Asker sør.....	2	:	7	1005	82	18	J	N
Drengrud.....	2	:	18	312	58	18	J	N
Gjellum.....	1	:	16	71	36	24	J	N
Heggedal.....	4	24974	15	506	55	19	J	N
Totalt i kommunen.....		2309408						

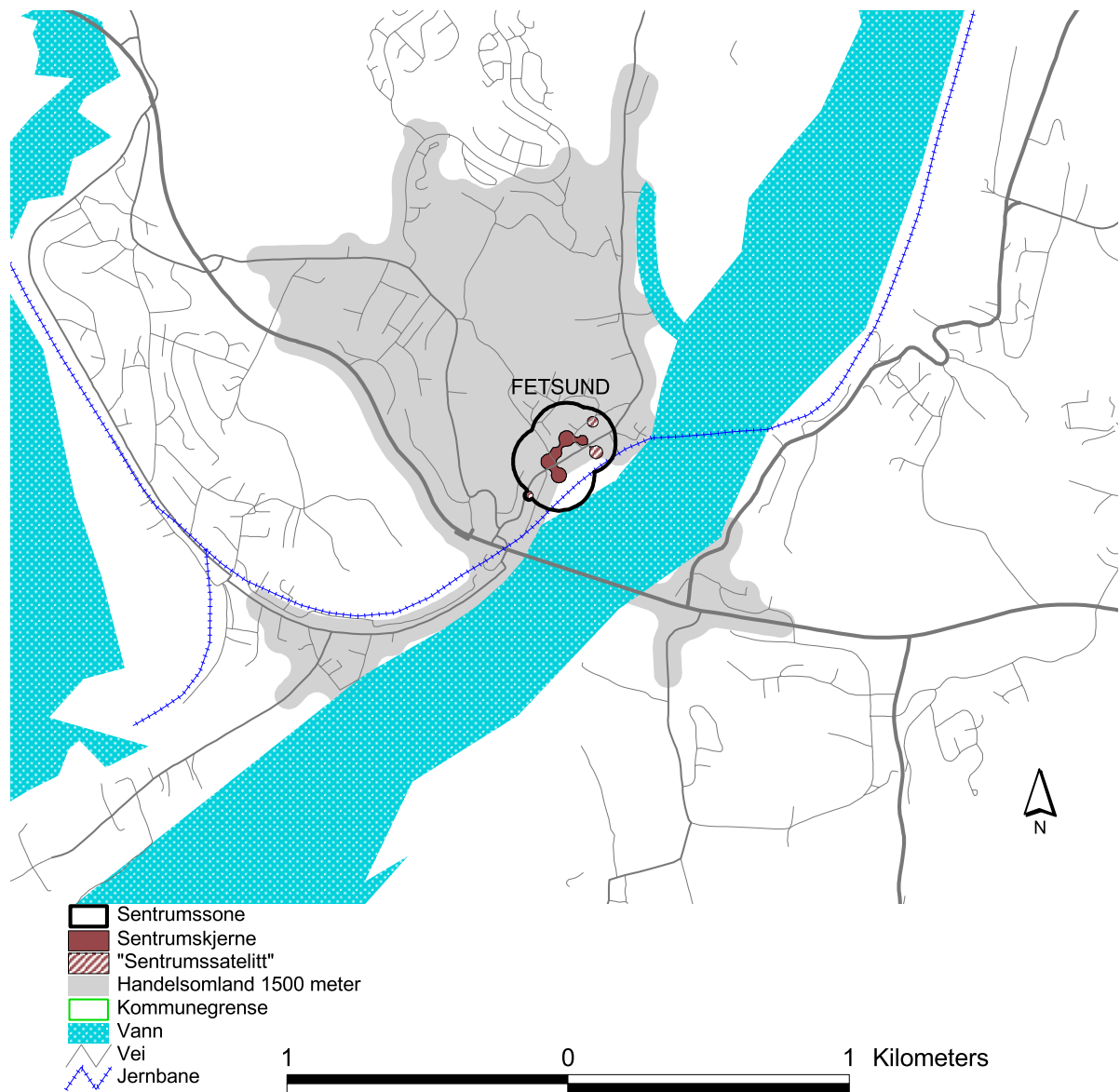
221 Aurskog - Høland

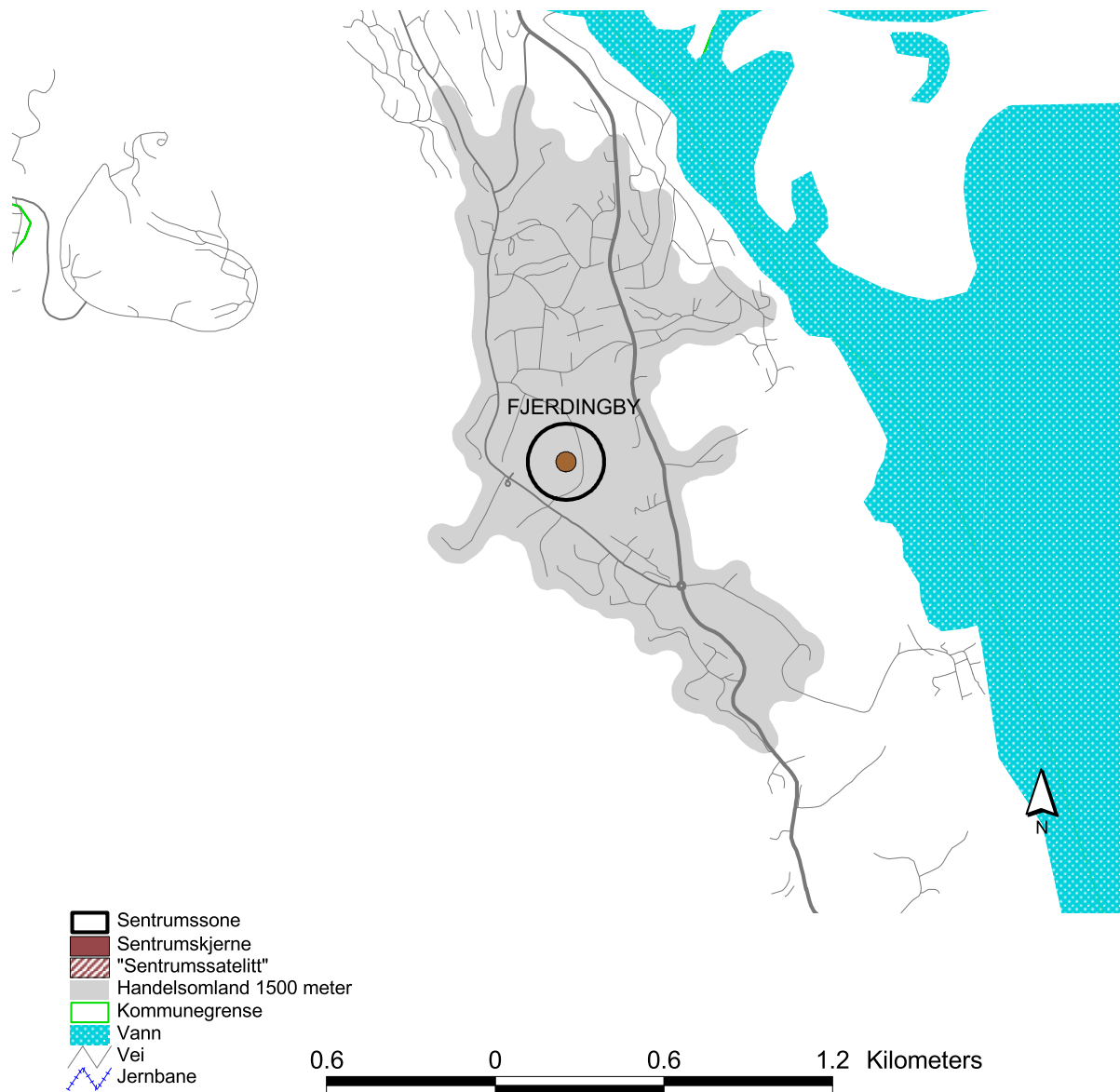
Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Aursmoen vest.....	1	:	1	182	15	7	J	N
Aursmoen.....	6	53278	39	921	171	80	J	N
Bjørkelangen.....	8	77611	61	1121	305	173	J	J
Bjørkelangen sør.....	4	35081	25	613	240	100	J	N
Løken.....	4	34217	28	1165	414	199	J	N
Hemnes.....	4	20113	26	308	119	96	J	N
Totalt i kommunen.....		308991						

Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Sørumsand.....	23	118076	114	1514	304	158	J	J
Totalt i kommunen.....		201439						

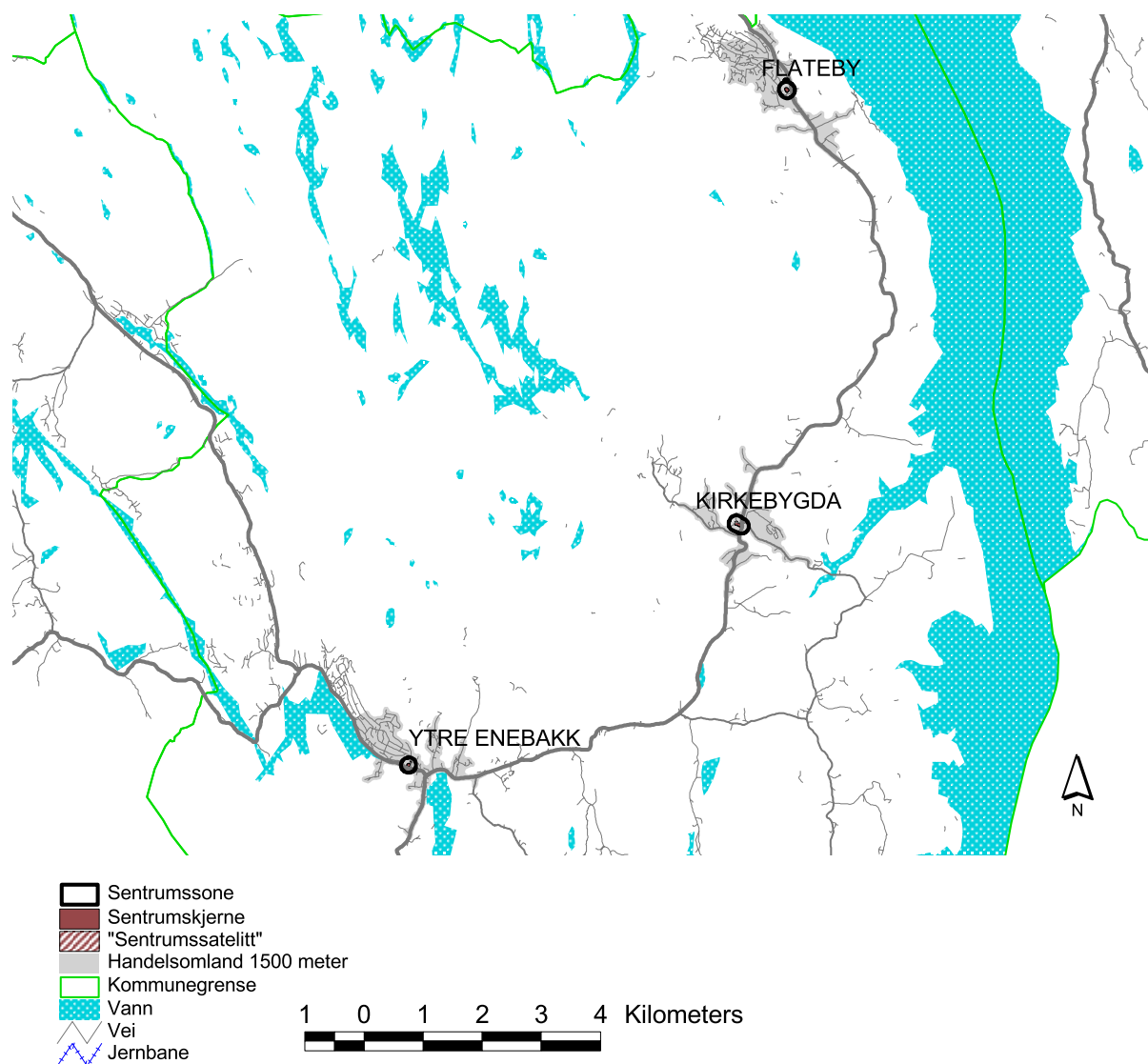

Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Fetsund.....	5	73684	55	793	369	136	J	J
Totalt i kommunen.....		112219						

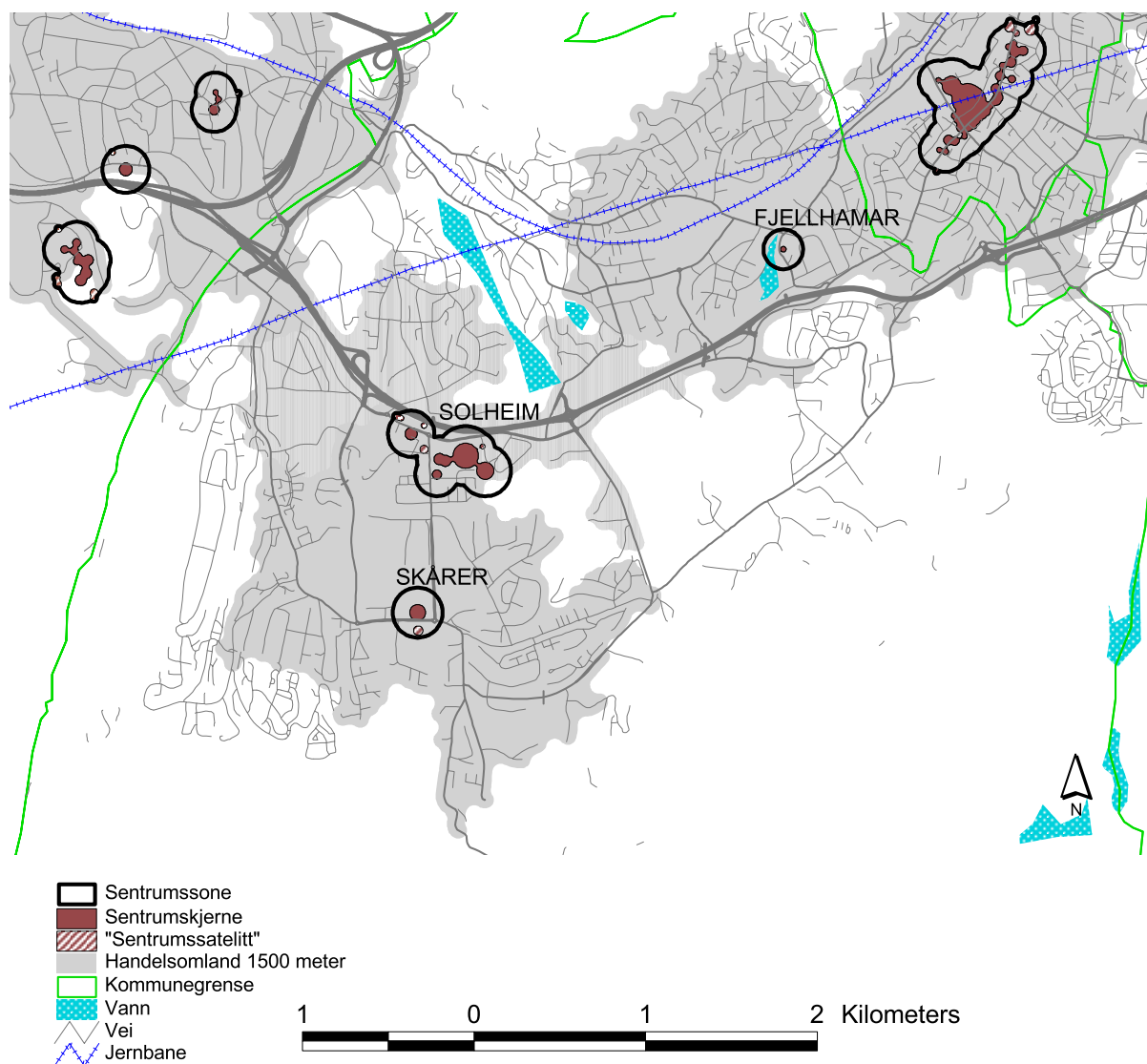
Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Fjerdingby.....	-	-	-	-	-	-	-	N J
Totalt i kommunen.....		120976						

229 Enebakk

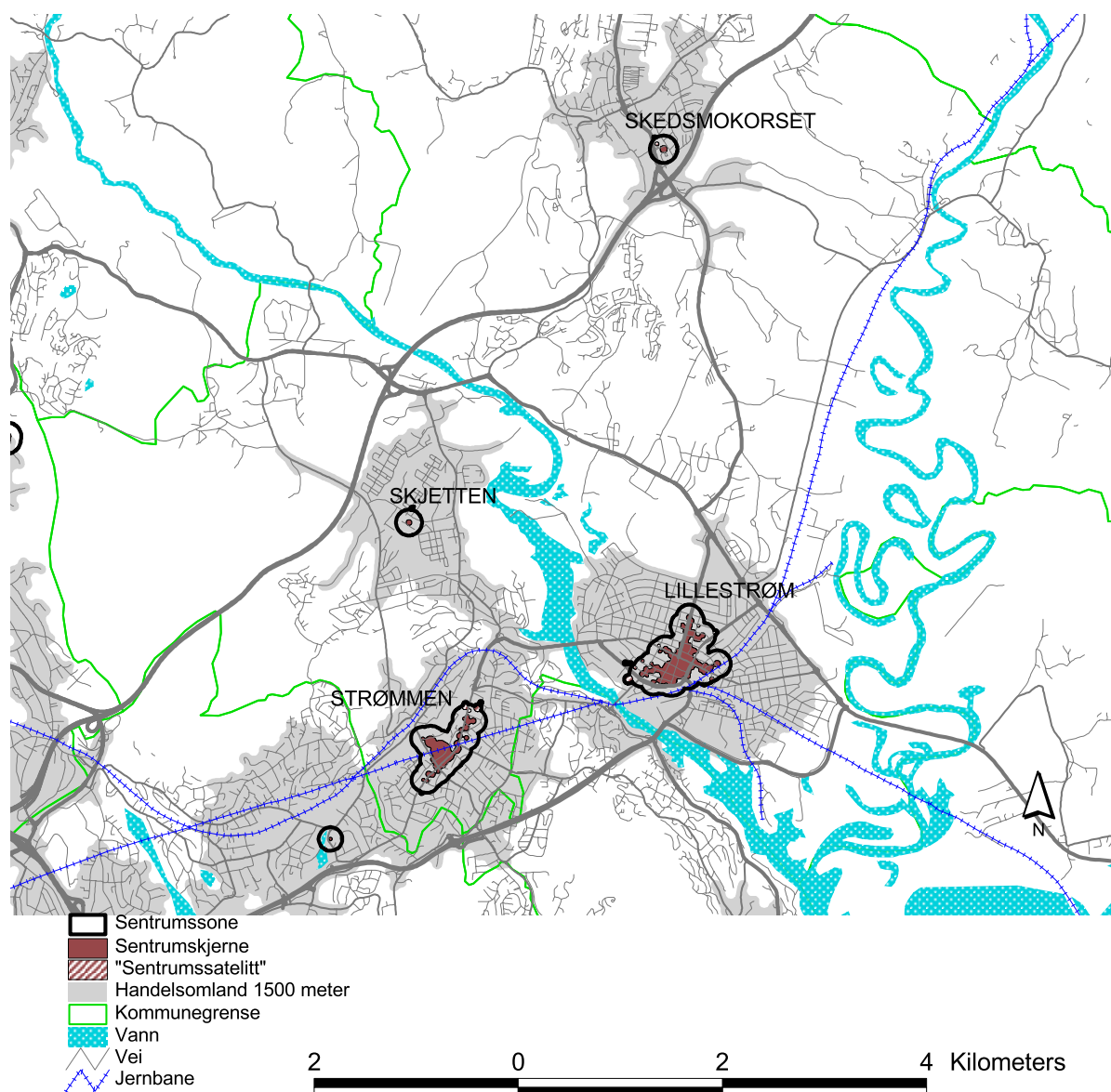
Senternavn	Detailhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Flateby.....	8	39920	38	369	122	63	J	N
Ytre Enebakk.....	4	30291	17	325	115	55	N	J
Kirkebygda.....	1	:	4	993	80	51	J	J
Totalt i kommunen.....		132554						

230 Lørenskog

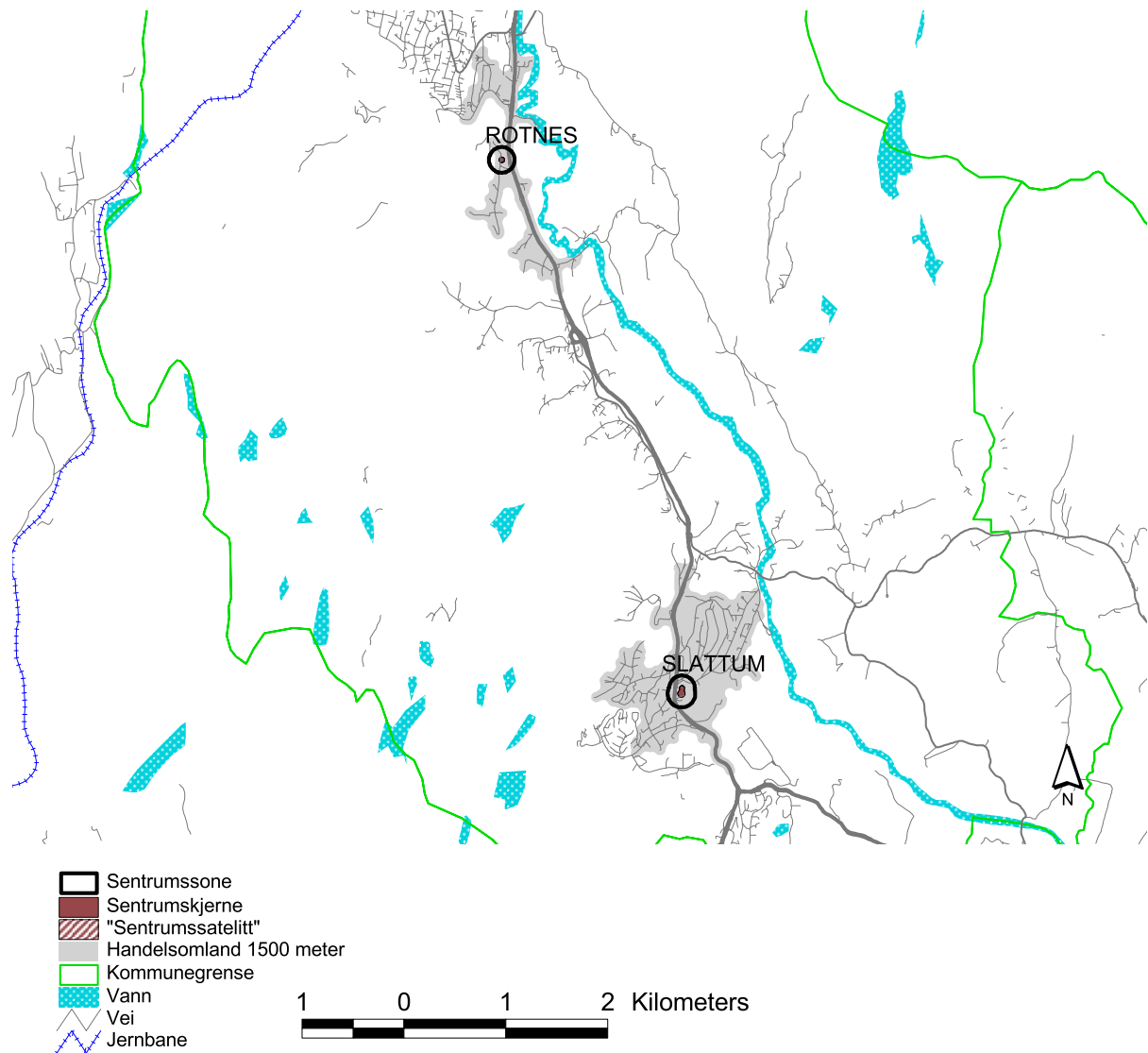

Senternavn	Detailhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Fjellhamar.....	3	1137	-	5	1	-	J	N
Solheim.....	61	419585	399	4755	439	159	J	J
Skårer.....	41	322273	285	3793	163	78	J	N
Totalt i kommunen.....		1589023						

231 Skedsmo

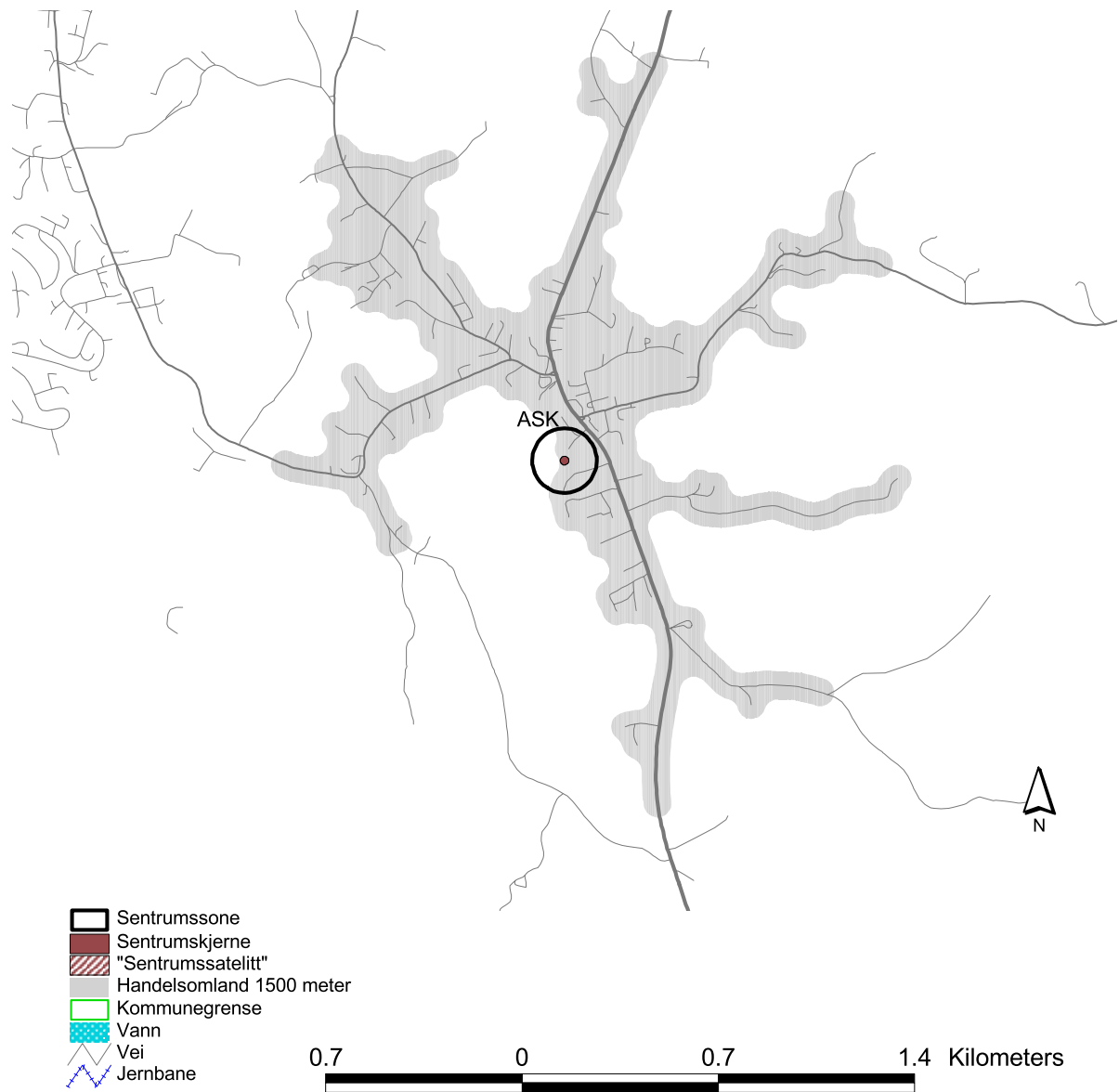

Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Skedsmokorset.....	16	178449	101	902	408	195	J	J
Skjetten.....	9	76180	45	60	35	26	J	N
Lillestrøm.....	146	646303	643	1023	241	150	J	J
Strømmen.....	119	808819	703	3042	514	278	J	J
Totalt i kommunen.....		2379984						

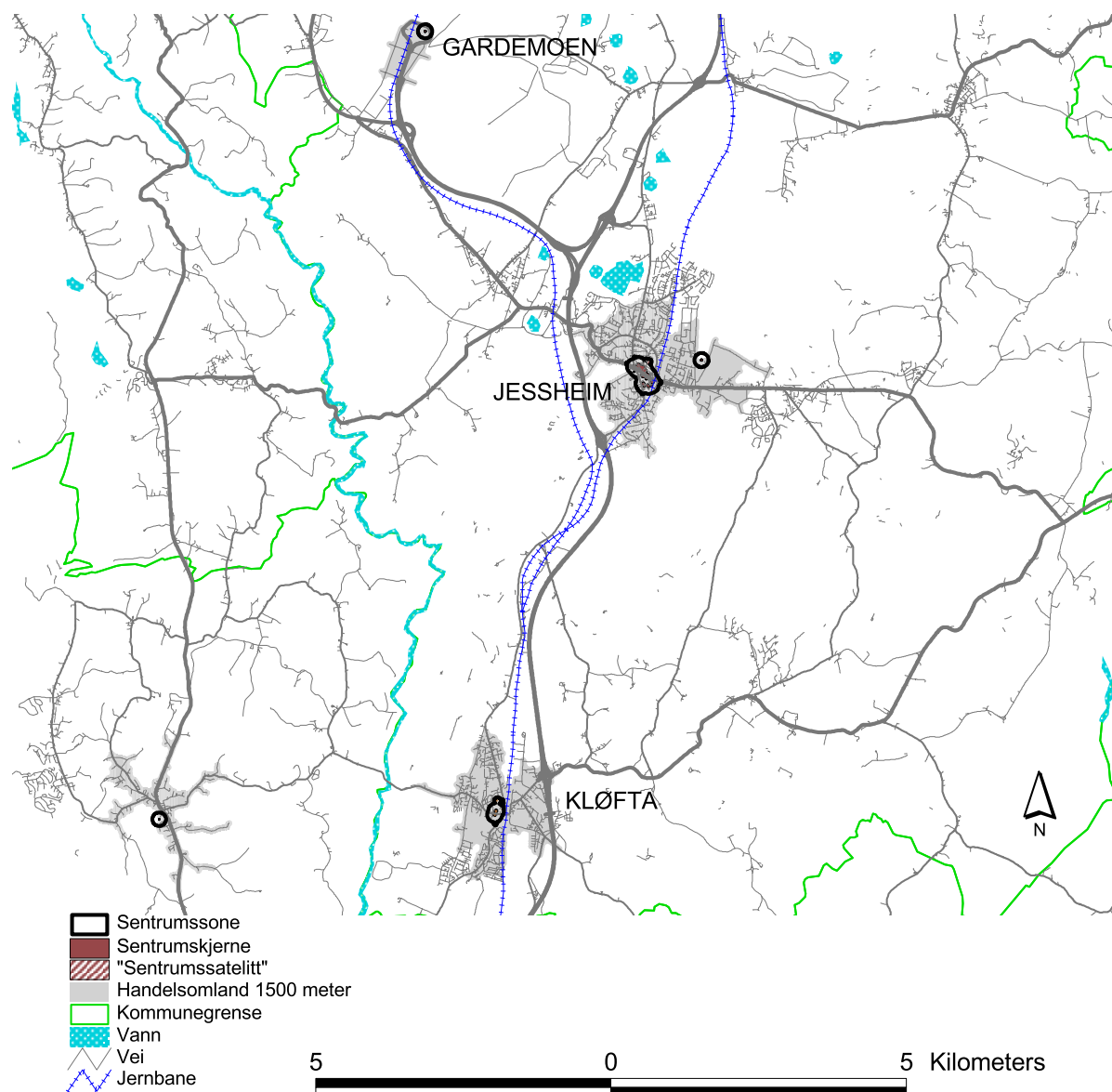
Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Rotnes.....	1	:	14	1985	912	66	J	J
Slattum.....	6	90040	59	977	143	71	J	J
Totalt i kommunen	445804							

234 Gjerdrum

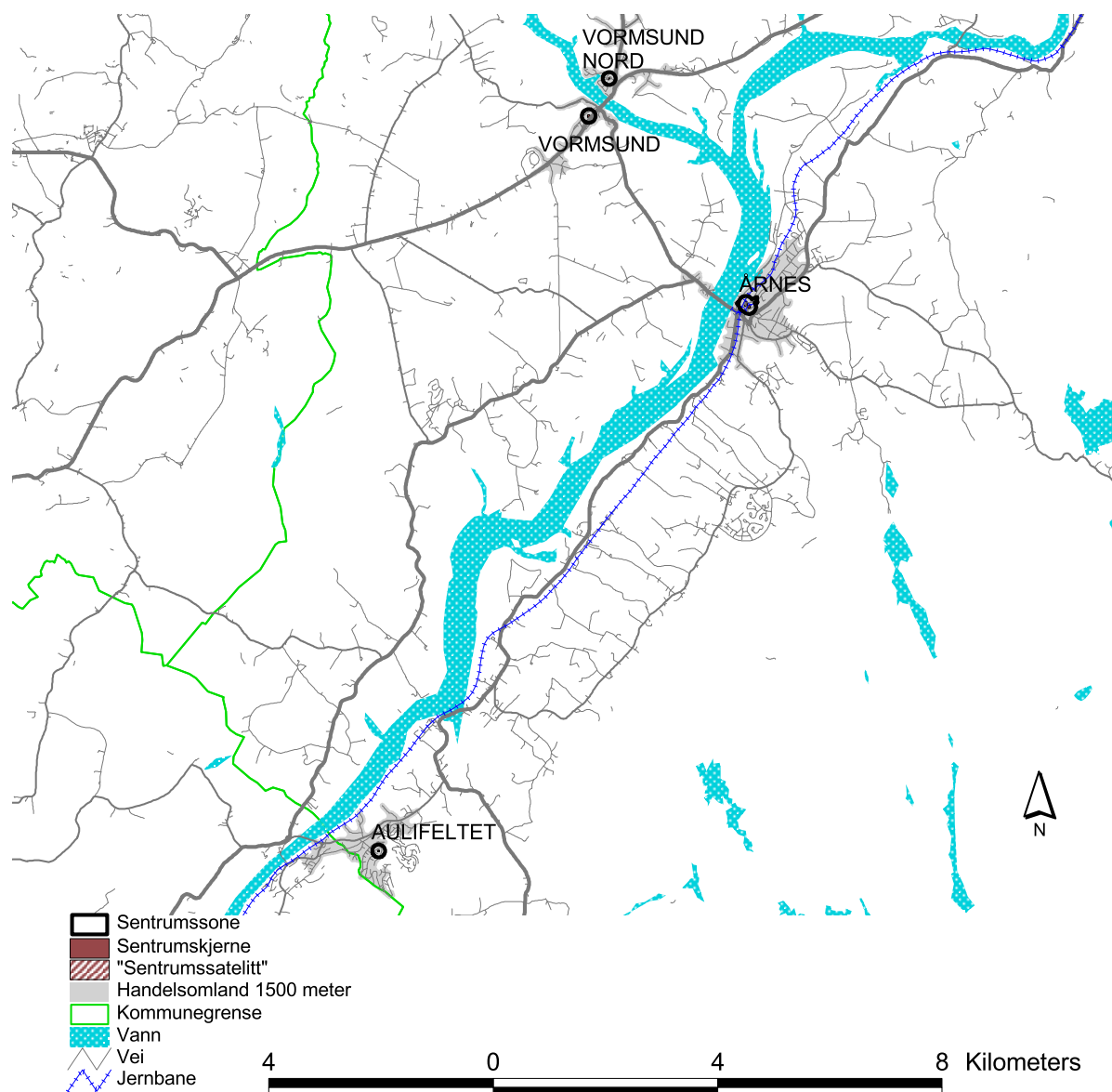

Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode		
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste	
Ask.....	-	-	-	-	-	-	-	J	J
Totalt i kommunen.....	81930								

235 Ullensaker

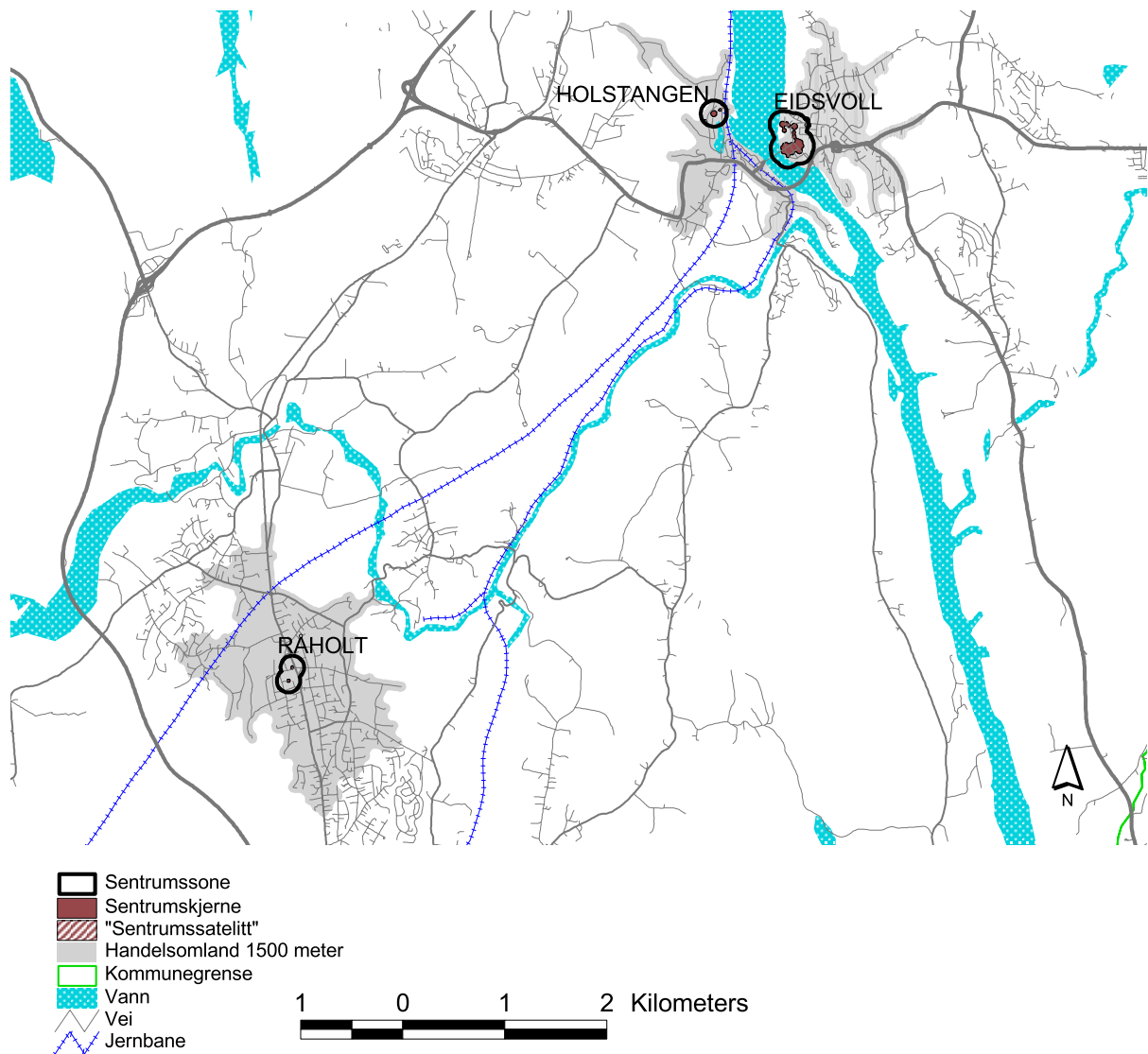

Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Gardemoen.....	-	-	-	-	-	-	J	N
Jessheim øst.....	2	:	4	577	13	6	J	N
Jessheim.....	71	406234	321	1997	469	229	J	J
Kløfta.....	35	194692	179	957	260	140	N	J
Totalt i kommunen.....		782582						

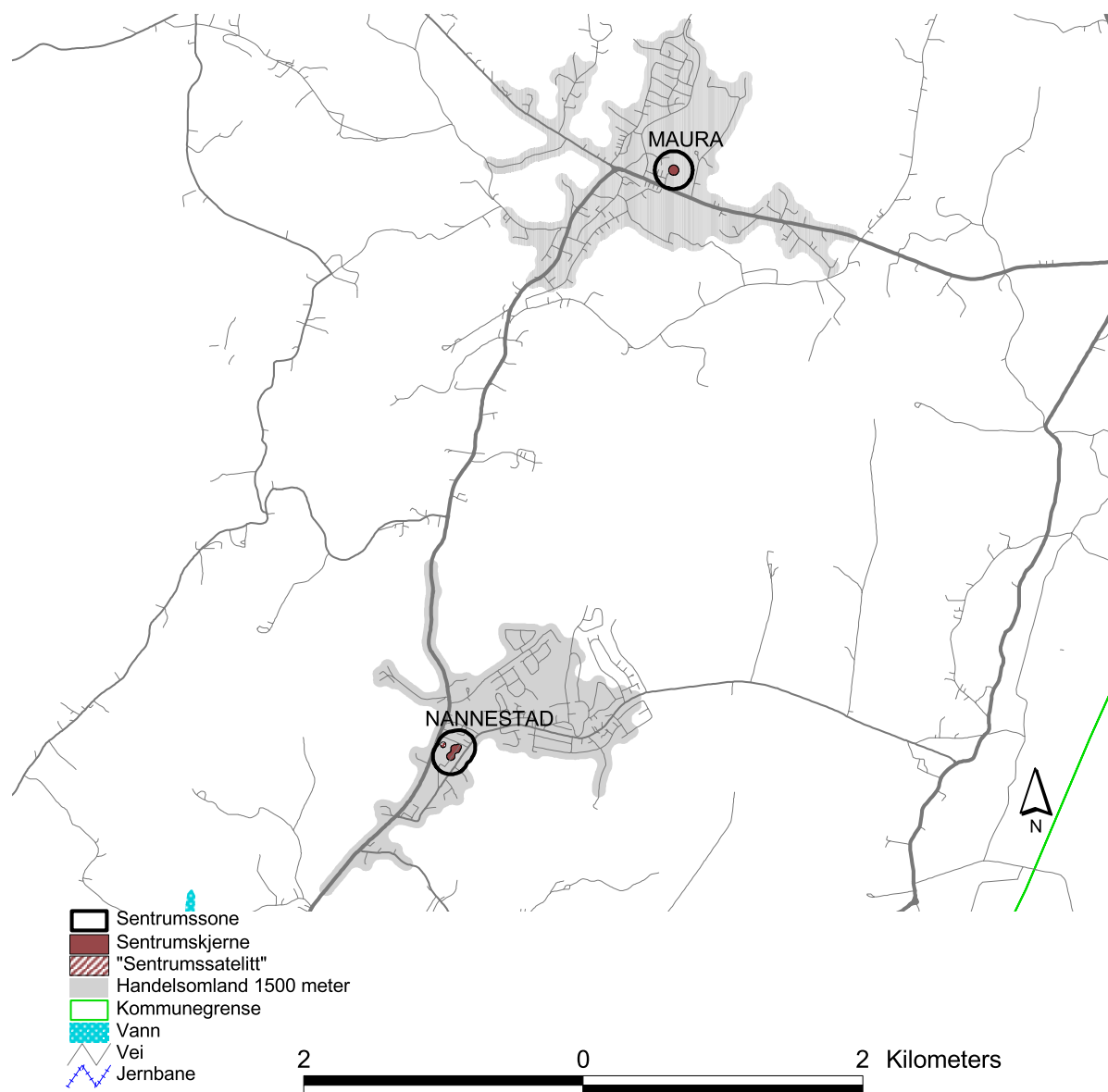
Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Vormsund nord.....	2	:	6	33	19	13	J	N
Vormsund.....	15	102780	81	4265	2006	1104	J	N
Årnes.....	31	155458	164	1530	712	321	J	J
Aulifeltet.....	2	:	22	257	129	64	J	N
Totalt i kommunen.....		381262						

237 Eidsvoll

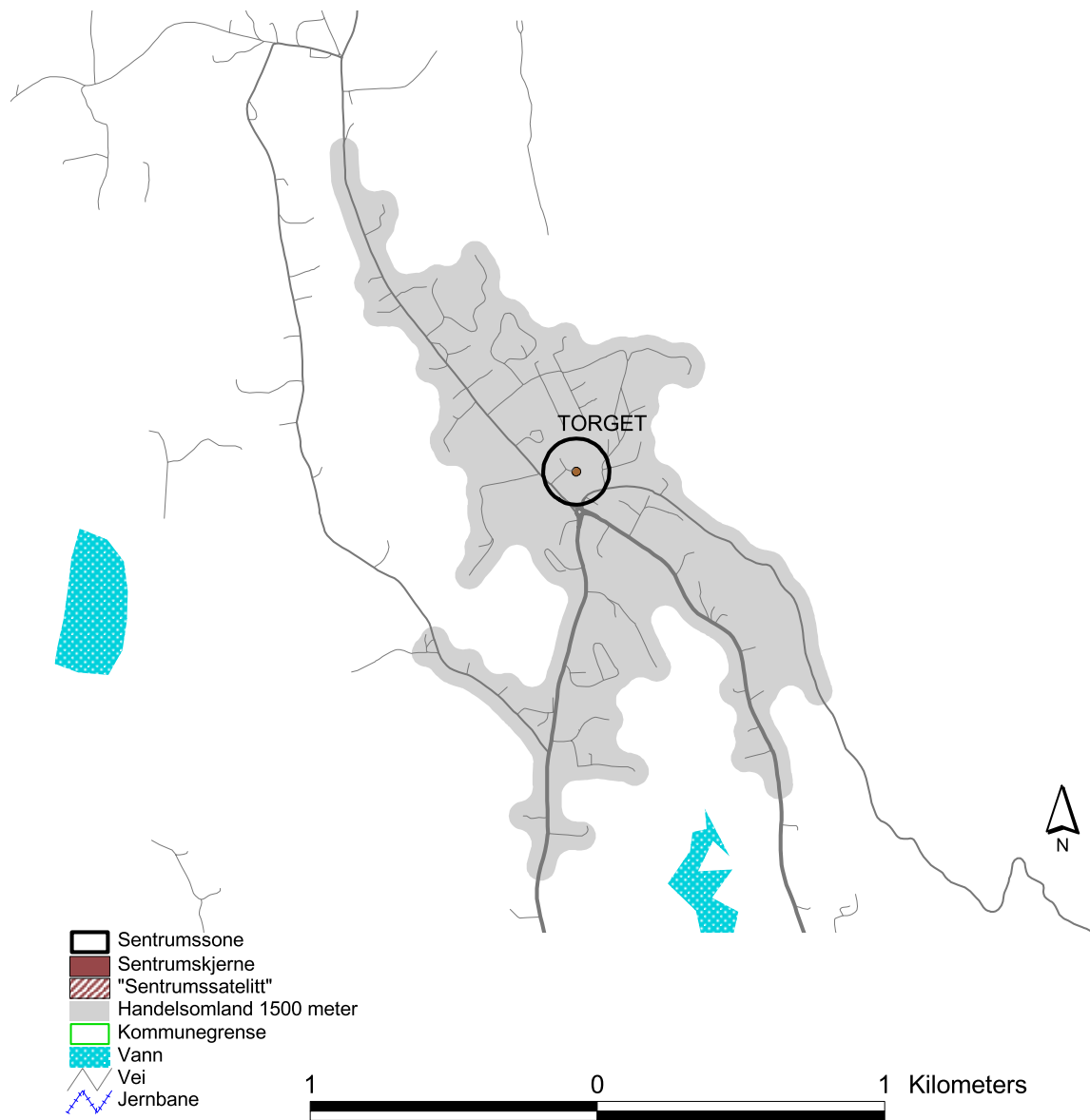
Senternavn	Detailhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Holstangen.....	2	:	5	103	52	27	J	N
Eidsvoll.....	38	167444	161	2379	713	389	J	J
Råholt.....	15	166953	128	751	362	193	J	J
Totalt i kommunen.....	560917							

238 Nannestad

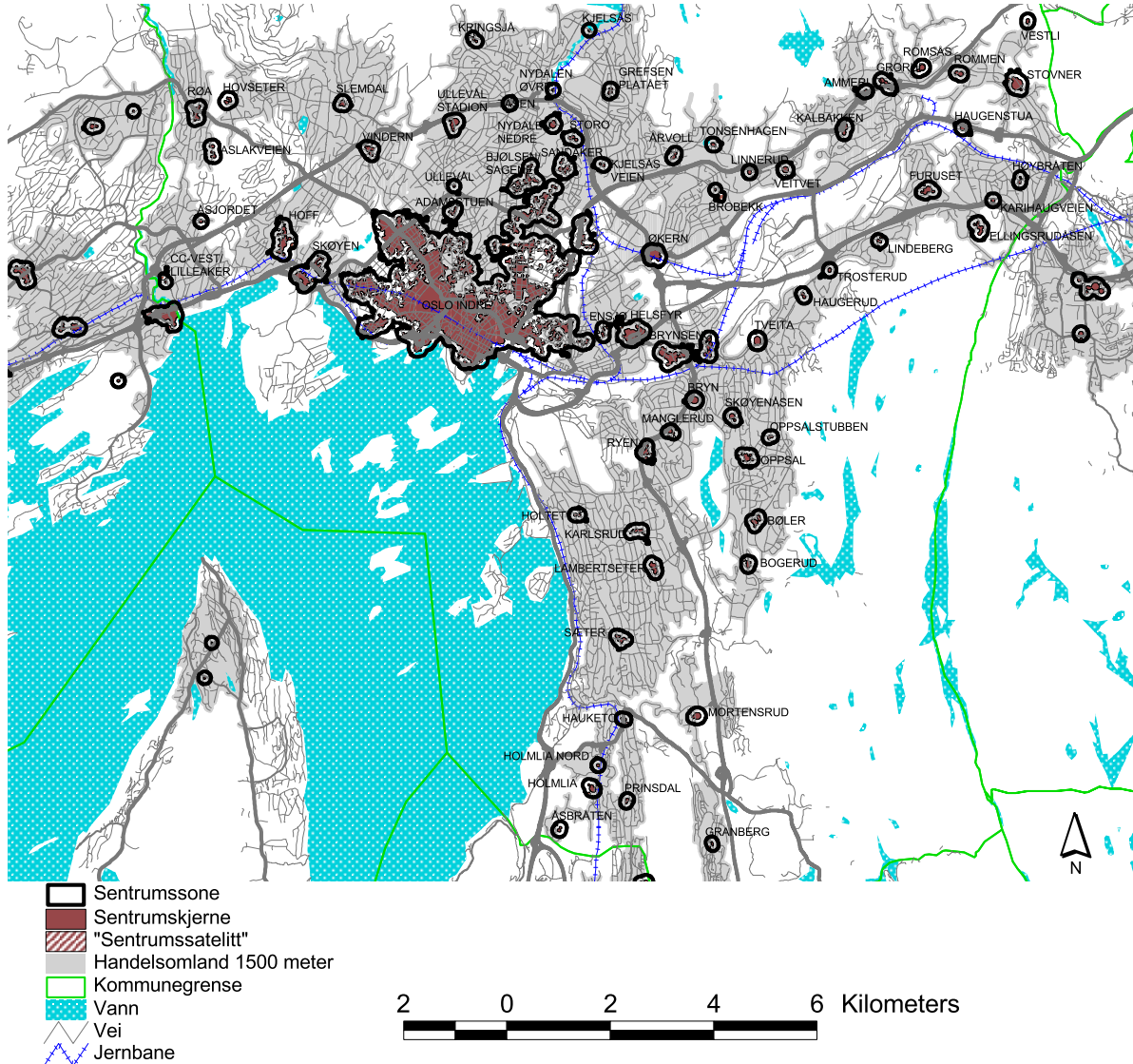
Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Maura.....	2	:	11	72	14	7	J	N
Nannestad.....	5	24029	19	703	108	48	J	J
Totalt i kommunen.....		107007						

239 Hurdal

Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone			Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Torget.....	-	-	-	-	-	-	-	N J
Totalt i kommunen.....	30012							

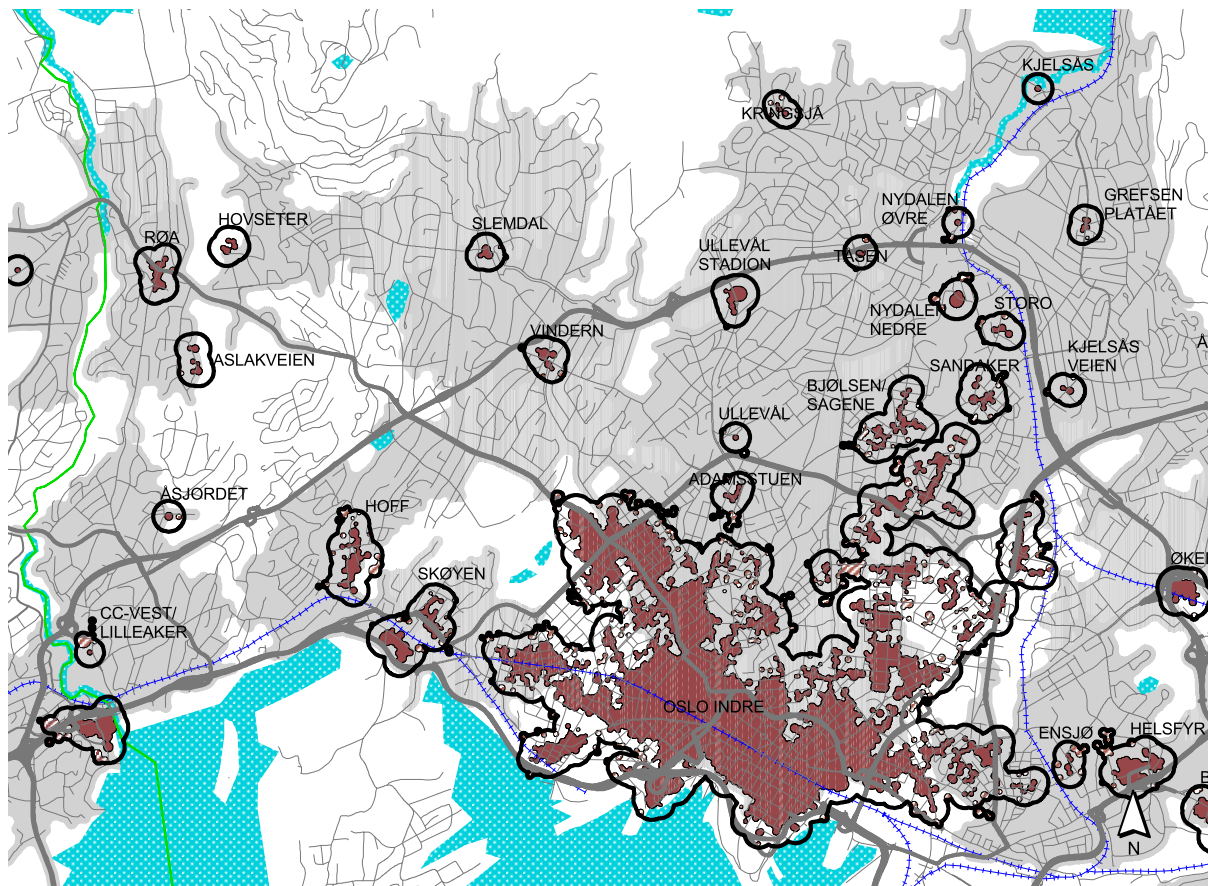
0301 Oslo

Senternavn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone	Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen			Avgrensning metode			
		Antall (1000 kr)	Omsetning	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto
Kjelsås.....	3	44771	9	122	25	11	J	N
Kringsjø.....	2	:	14	41	22	10	J	N
Grefsenplataet.....	11	22334	30	21	6	3	J	N
Nydalen øvre.....	4	2560	11	50	3	1	J	N
Hovseter.....	9	36746	22	139	41	16	N	J
Slemdal.....	7	36608	84	37	10	5	J	J
Tåsen.....	11	56492	46	78	19	9	J	J
Røa.....	32	233192	164	274	98	53	J	J
Nydalen nedre.....	3	38865	53	338	29	7	J	N
Ullevål stadion.....	22	238207	163	460	107	52	J	N
Storo.....	45	513021	388	925	184	60	J	J
Aslakveien.....	8	17052	2	29	19	8	J	N
Vindern.....	23	67771	69	70	20	11	J	J

Senternavn (Forts. Oslo)	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssone		Sentrenes dekningsgrad i det nære handelsomland i % av detaljhandelsomsetningen				Avgrensning metode	
	Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	Auto	Etter liste
Kjelsåsveien.....	3	27080	18	42	8	3	J	N
Bjølsen/Sagene.....	71	183675	121	56	22	11	J	N
Ullevål.....	6	120498	107	194	28	10	J	N
Oslo indre.....	2853	11352459	9574	4988	1417	655	J	J
Adamsstuen.....	15	18156	13	6	2	1	J	N
Åsjordet.....	3	10359	7	42	12	3	J	J
Hoff.....	22	130182	108	307	58	28	J	J
Skøyen.....	63	249246	215	614	132	36	J	J
Cc-vest/Lilleaker.....	42	624509	441	880	305	156	J	J
Ensjø.....	4	10436	15	24	3	1	J	N
Vestli.....	2	:	14	88	30	15	J	J
Romsås.....	4	28451	11	97	55	22	J	J
Rommen.....	2	:	8	3984	62	16	J	N
Stovner.....	50	316604	264	1048	447	188	J	J
Grorud.....	17	118997	79	1487	114	35	J	J
Ammerud.....	4	23493	24	68	21	5	J	J
Kalbakken.....	11	106209	58	101	36	23	J	J
Haugenstua.....	7	142215	45	896	594	321	J	J
Årvoll.....	7	40837	36	45	14	6	J	J
Veitvet.....	19	65444	31	41	31	22	J	J
Linnerud.....	25	277423	145	352	118	59	J	J
Høybråten.....	3	19367	8	29	11	7	J	N
Furuset.....	13	64140	42	92	54	24	J	J
Tonsenhagen.....	6	25524	22	27	12	6	N	J
Brobekk.....	2	:	0	1	0	0	J	J
Karihaugveien.....	2	:	10	13	5	2	J	N
Ellingsrudåsen.....	9	24044	17	48	26	20	J	J
Lindeberg.....	4	36634	19	49	20	12	J	J
Økern.....	21	165463	74	2125	262	63	J	J
Trosterud.....	6	34920	19	106	30	11	N	J
Haugerud.....	7	35376	17	423	50	9	J	J
Helsfyr.....	19	142834	69	614	67	26	J	J
Tveita.....	27	224958	165	2687	883	130	J	J
Brynseng.....	19	165610	101	747	201	67	J	N
Bryn.....	20	384638	314	3650	354	94	J	J
Skøyenåsen.....	3	14170	6	29	9	3	J	J
Manglerud.....	27	226400	168	185	71	50	J	J
Oppsalstubben.....	1	:	15	21	7	5	J	N
Ryen.....	11	119435	45	193	44	20	N	J
Oppsal.....	21	122297	76	119	37	19	J	J
Holtet.....	9	118351	93	210	48	23	J	J
Bøler.....	15	62791	60	66	21	13	J	J
Karlsrud.....	11	125751	70	126	38	19	N	J
Bogerud.....	10	46819	174	67	32	23	J	J
Lambertseter.....	27	188703	151	179	49	24	J	J
Sæter.....	19	86776	66	119	26	13	J	J
Mortensrud.....	6	4173	7	11	4	2	N	J
Hauketo.....	2	:	17	149	45	15	N	J
Holmlia nord.....	1	:	8	38	13	5	J	N
Holmlia.....	18	134651	86	558	95	68	J	J
Prinsdal.....	6	8296	6	17	8	4	N	J
Åsbråten.....	5	10748	14	33	24	15	J	N
Granberg.....	2	:	16	71	22	17	J	J
Totalt i kommunen.....		22855018						

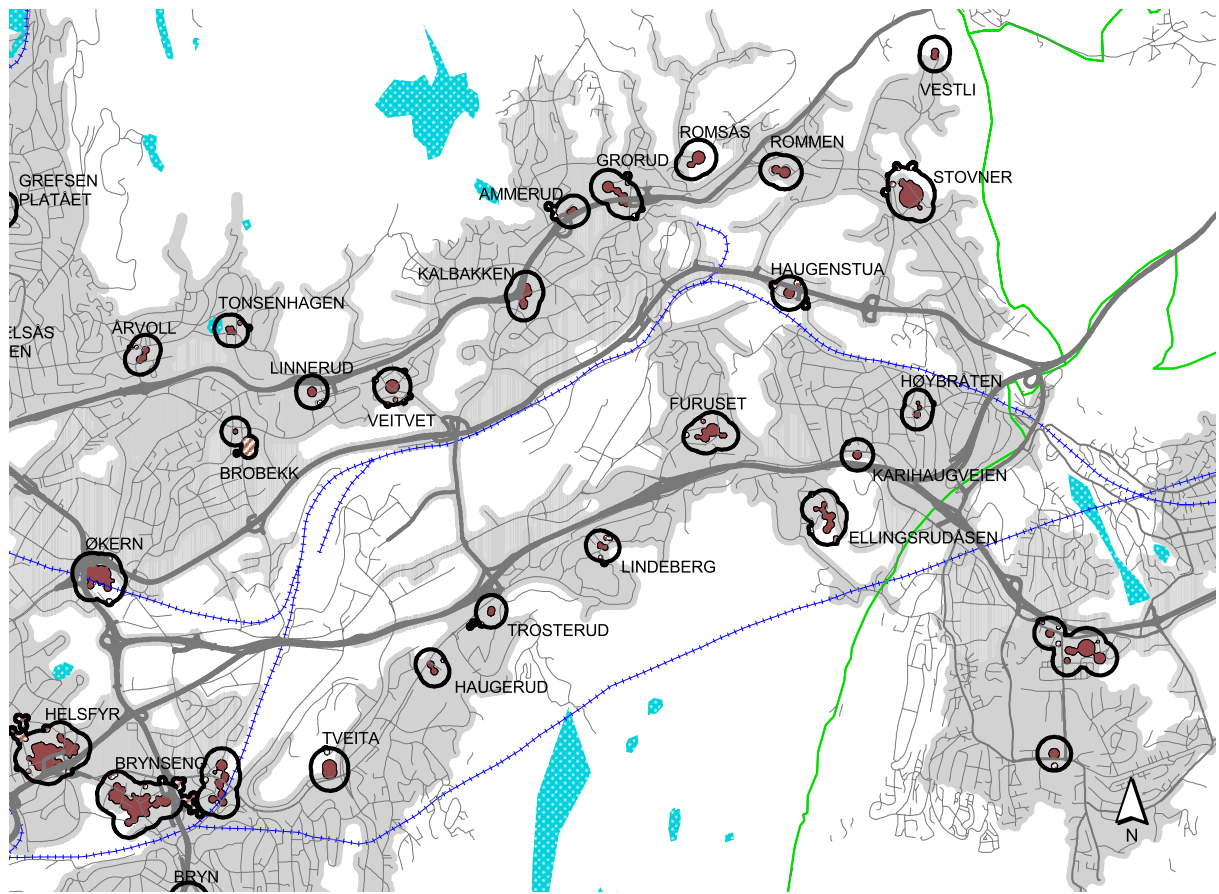
Oslo - kart 2.

- Sentrumssone
- Sentrumskjerne
- "Sentrumssatelitt"
- Handelsomland 1500 meter
- Kommunegrense
- Vann
- Vei
- Jernbane

1 0 1 2 3 Kilometers

Oslo - kart 3.

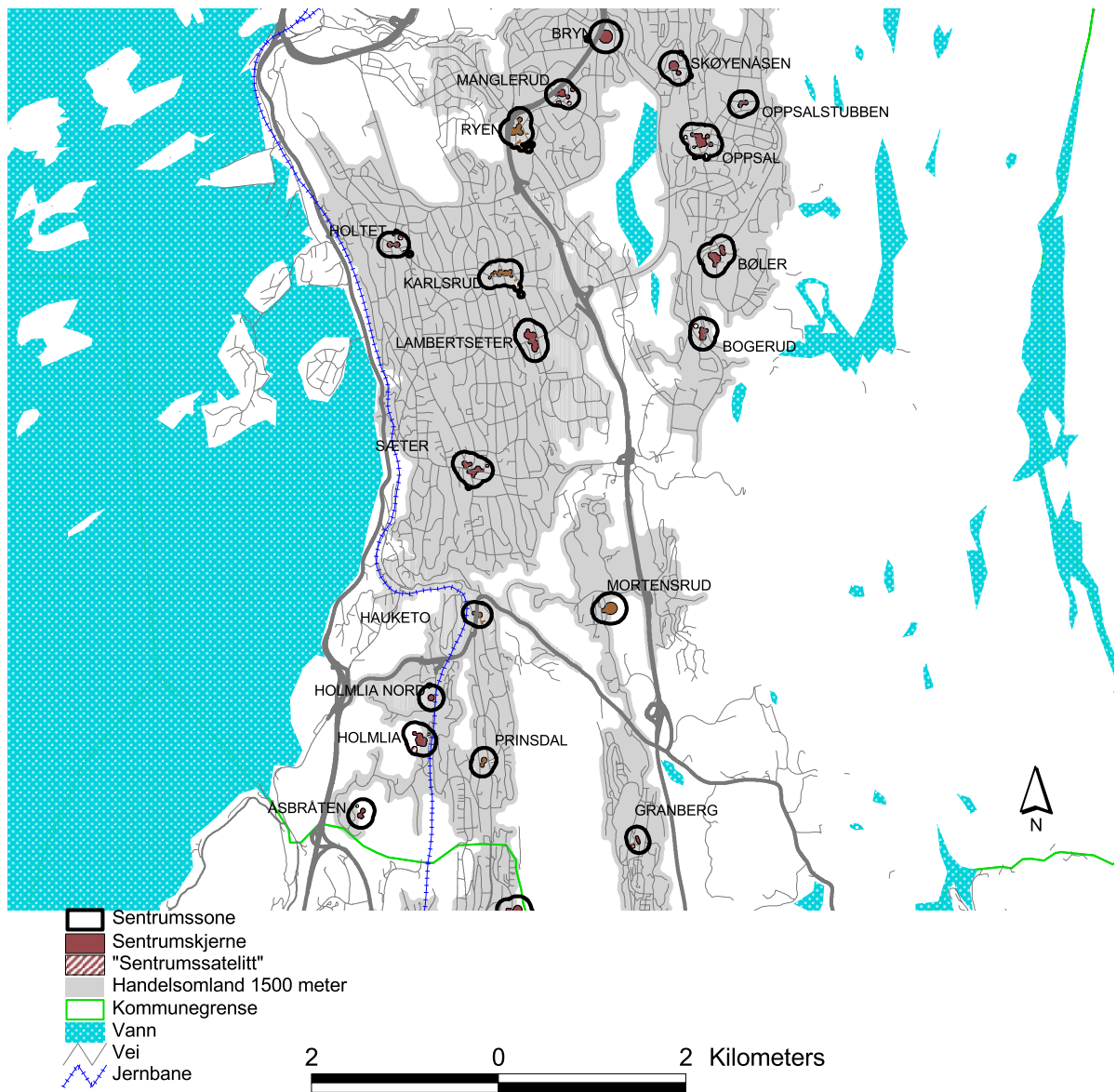

- Sentrumssone
- Sentrumskjerne
- "Sentrumssatelitt"
- Handelsomland 1500 meter
- Kommunegrense
- Vann
- Vei
- Jernbane

1 0 1 2 3 Kilometers

Oslo - kart 4.

5.2 Akershus - hovedtabell

Kommune	Senter navn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssoner			Antall personer i sentrumssonenes nære handelsomland			Beregnet kjøpekraft/ potensiell omsetning i sentrumssonenes nære handelsomland		
		Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	500 meter (1000 kr)	1000 meter (1000 kr)	1500 meter (1000 kr)
Akershus I ALT	71 senter	1487	9946962	8359	27947	102493	211418	1239645	4571383	9483308
Vestby	Vestby	14	101709	66	179	901	1497	6907	34691	57626
	Son	12	45519	31	456	1073	1816	17547	41291	69909
Ski	Ski	110	752324	649	479	2218	5433	20903	96791	237090
Ås	NLH Sagabygget	1	..	2	37	436	1082	1546	18224	45227
	Ås	31	156178	147	199	1426	3342	8318	59606	139695
Frogn	Drøbak City	27	155656	139	193	565	1188	8288	24262	51016
	Drøbak	49	140140	107	1145	2024	3367	49169	86916	144589
Nesodden	Tangen	12	120840	112	855	2991	5085	33056	115660	196601
	Flaskebekk senter	3	22633	24	719	1758	3551	27818	67969	137324
Oppegård	Tårnåsen senter	13	73556	36	1145	3243	5468	52287	144844	243395
	Kolbotn	27	181244	155	236	1606	4441	10786	73403	202980
	Landerud	8	37272	19	1153	3275	5919	52699	149698	270545
	Sam eides vei	3	19302	7	34	704	2362	1554	32177	107969
	Greverud	4	66801	53	762	2619	4199	34828	119704	191930
Bærum	Eiksmarka	6	42172	49	891	3922	6764	43064	189590	328460
	Bærumsværk	19	91340	108	41	706	2543	2014	34155	122943
	Østerås	16	166372	125	1542	4025	6283	74529	194540	303676
	Rykkinn	17	140615	111	1002	2682	5728	48429	129629	276851
	Kolsås	9	113560	42	805	1794	3304	38908	86709	159692
	Bekkestua	55	402972	291	194	1682	4825	9386	81315	233245
	Vøyenenga	5	63751	41	269	1437	2658	13001	69483	128484
	Lysaker	8	64508	36	129	1273	4623	7378	76277	273827
	Stabekk	20	113976	83	1227	3729	7397	59304	180233	357543
	Høvik	14	104818	80	286	2280	4826	13823	110199	233255
	Fornebu GA-terminal	8	60796	43	-	1	569	-	48	27508
	Sandvika	138	1350242	1167	231	1683	4227	11164	81344	204303
	Sandvika sør	5	177047	68	82	290	2042	3963	14016	98696
Asker	Nesbru	7	119534	43	359	1936	3812	17365	93646	184390
	Holmen	43	206568	233	74	798	2523	3579	38600	122040
	Vakås	10	39910	49	350	930	2279	16929	44985	110237
	Asker	94	401121	429	284	1141	3227	13737	55232	156127
	Asker sør	2	:	7	33	402	1856	1596	19445	89776
	Drengsrud	2	:	18	230	1234	3899	11125	59709	188610
	Gjellum	1	:	16	710	1382	2121	34343	66848	102594
	Heggedal	4	24974	15	102	934	2667	4933	45192	128938
Aurskog-Høland	Aursmoen vest	1	:	1	47	573	1228	1700	20533	43965
	Aursmoen	6	53278	39	161	870	1860	5783	31149	66603
	Bjørkelangen	8	77611	61	193	711	1253	6926	25485	44854
	Bjørkelangen sør	4	35081	25	160	409	981	5727	14637	35101
	Løken	4	34217	28	82	231	480	2938	8270	17182
	Hemnes	4	20113	26	182	471	586	6528	16885	20993
Sørumsand	Sørumsand	23	118076	114	206	1027	1969	7800	38890	74562
Fet	Fetsund	5	73684	55	247	531	1444	9297	19986	54352
Rælingen	Fjerdingby	-	-	-	121	1112	2331	4646	42708	89510
Enebakk	Flateby	8	39920	38	291	877	1694	10813	32603	62979
	Ytre Enebakk	4	30291	17	251	709	1467	9327	26363	54519
	Kirkebygda	1	:	4	31	392	620	1181	14573	23045
Lørenskog	Fjellhamar	3	1137	-	520	2187	5943	23494	98888	269060
	Solheim	61	419585	399	195	2114	5835	8825	95529	263636
	Skårer	41	322273	285	188	4364	9135	8497	197192	412774
Skedsmo	Skedsmokorset	16	178449	101	430	952	1995	19778	43735	91615
	Skjetten	9	76180	45	2782	4737	6328	127746	217518	290575
	Lillestrøm	146	646303	643	1376	5847	9465	63184	268488	430894
	Strømmen	119	808819	703	579	3440	6472	26587	157333	291424
Nittedal	Rotnes	1	:	14	17	37	511	684	1489	20564
	Slattum	6	90040	59	229	1569	3138	9215	63141	126282

Gjerdrum	Ask	-	-	-	245	607	884	9837	24389	35504
Ullensaker	Gardemoen	-	-	-	-	-	3	-	-	124
	Jessheim øst	2	2639	4	11	474	984	457	19716	40938
	Jessheim	71	406234	321	489	2083	4263	20340	86642	177329
	Kløfta	35	194692	179	489	1800	3337	20352	74905	138816
Nes	Vormsund nord	2	:	6	174	295	448	6463	10950	16635
	Vormsund	15	102780	81	65	138	251	2410	5124	9314
	Årnes	31	155458	164	274	589	1307	10159	21838	48472
	Aulifeltet	2	:	22	341	677	1365	12661	25164	50799
Eidsvoll	Holstangen	2	:	5	75	149	284	2792	5547	10574
	Eidsvoll	38	167444	161	189	631	1155	7037	23494	43023
	Råholt	15	166953	128	597	1238	2322	22243	46095	86476
Nannestad	Maura	2	:	11	120	625	1322	4368	22778	48127
	Nannestad	5	24029	19	93	612	1380	3416	22283	50252
Hurdal	Torget	-	-	-	64	315	455	2158	10632	15345

5.3 Oslo - hovedtabell

Kommune	Senter navn	Detaljhandelsbedrifter i sentrumssoner			Antall personer i sentrumssonenes nære handelsomland			Beregnet kjøpekraft/ potensiell omsetning i sentrumssonenes nære handelsomland		
		Antall	Omsetning (1000 kr)	Ansatte	500 meter	1000 meter	1500 meter	500 meter (1000 kr)	1000 meter (1000 kr)	1500 meter (1000 kr)
Oslo I ALT	67 senter	3787	17982255	14370	98063	316180	697646	4622553	15053646	33344067
Oslo	Oslo indre	2853	11352459	9574	4569	16229	35916	227613	800987	1732452
	Cc-Vest/Lilleaker	42	624509	441	1113	3240	6404	70988	205068	400946
	Storo	45	513021	388	1248	6175	18867	55468	279048	857806
	Bryn	20	384638	314	231	2394	9066	10539	108695	411345
	Stovner	50	316604	264	706	1656	3945	30209	70858	168802
	Linnerud	25	277423	145	1741	5187	10409	78848	234910	471357
	Skøyen	63	249246	215	621	2755	9963	40591	189489	696277
	Ullevål stadion	22	238207	163	1037	4453	9075	51781	223012	456035
	Røa	32	233192	164	1560	4344	7990	85213	237286	437936
	Manglerud	27	226400	168	2707	6990	10009	122702	316865	457001
	Tveita	27	224958	165	188	570	3861	8371	25479	172916
	Lambertseter	27	188703	151	2444	8507	16962	105133	382414	795086
	Bjølser/Sagene	71	183675	121	7529	18701	36656	330078	826683	1635876
	Brynseng	19	165610	101	504	1860	5579	22156	82551	248540
	Økern	21	165463	74	172	1398	5863	7788	63211	262096
	Helsfyr	19	142834	69	530	5102	13142	23260	212772	548841
	Haugenstua	7	142215	45	371	559	1030	15874	23924	44252
	Holmlia	18	134651	86	600	3509	4942	24147	141346	199018
	Hoff	22	130182	108	665	3516	7342	42414	224259	469638
	Karlsrud	11	125751	70	2129	7034	13994	99614	335020	677643
	Oppsal	21	122297	76	2237	7292	14460	102356	332720	659560
	Ullevål	6	120498	107	1229	8558	22691	61988	431723	1161043
	Ryen	11	119435	45	1366	5865	12551	61952	270313	589396
	Grorud	17	118997	79	184	2404	7882	8003	103978	339874
	Holtet	9	118351	93	1102	4770	9851	56383	244859	504745
	Kalbakken	11	106209	58	2407	6719	10584	104654	292626	462432
	Sæter	19	86776	66	1356	6230	12470	73080	335058	658495
	Vindern	23	67771	69	1267	4330	7872	97205	330806	592967
	Veitvet	19	65444	31	3501	4705	6619	158521	213037	299111
	Furuset	13	64140	42	1636	2780	6184	69428	117977	262436
	Bøler	15	62791	60	2110	6802	10811	94646	305276	486372
	Tåsen	11	56492	46	1456	6115	13229	72117	303049	651652
	Sandaker	25	48655	42	5422	15188	28793	237705	669624	1285231
	Bogerud	10	46819	174	1554	3243	4515	69706	145468	202599
	Kjelsås	3	44771	9	739	3649	7864	36685	181029	390147
	Hauketo	2	:	17	720	2264	6208	29564	98596	285659
	Årvoll	7	40837	36	1980	6294	13669	89975	292603	634835
	Nydalen nedre	3	38865	53	232	2962	13142	11485	135778	592014
	Hovseter	9	36746	22	485	1627	4214	26492	88873	230251
	Lindeberg	4	36634	19	1752	4415	6910	74351	187363	293733
	Slemdal	7	36608	84	1285	4845	10031	98615	371679	757134
	Haugerud	7	35376	17	188	1599	9003	8371	71200	399134
	Trosterud	6	34920	19	759	2665	7497	33029	114696	325040
	Granberg	2	:	16	1094	3632	4708	44029	146179	189495
	Oppsalstubben	1	:	15	3138	8976	12725	143582	410705	580945
	Romsås	4	28451	11	730	1262	3131	29331	51484	130576
	Kjelsåsveien	3	27080	18	1300	7198	20314	64539	342201	942263
	Kringsjå	2	:	14	1235	2318	4909	61170	114812	243147
	Tonsenhagen	6	25524	22	2115	4800	9067	95765	217341	413980
	Ellingsrudåsen	9	24044	17	1169	2200	2900	49610	93363	123188
	Ammerud	4	23493	24	796	2575	11553	34609	111958	501781
	Vestli	2	:	14	595	1739	3621	25459	74410	154939
	Grefsenplatået	11	22334	30	2117	7297	13821	105100	362266	683343
	Høybråten	3	19367	8	1575	4009	6300	66839	170225	267929
	Adamsstuen	15	18156	13	5749	15884	39487	289968	811191	2035440
	Aslakveien	8	17052	2	1060	1619	4124	57901	88436	225415
Oslo	Rommen	2	:	8	9	581	2280	385	24861	97608
	Skøyenåsen	3	14170	6	1067	3391	10896	48821	155120	498304

Holmlia nord	1	:	8	774	2167	6168	31273	87335	248537
Åsbråten	5	10748	14	821	1126	1741	33042	45317	70068
Ensjø	4	10436	15	1037	9743	24727	43931	393925	1001017
Åsjordet	3	10359	7	385	1378	4877	24555	87890	311059
Prinsdal	6	8296	6	1186	2667	5259	47731	107385	212905
Karihaugveien	2	:	10	1016	2917	6619	43117	123791	281265
Mortensrud	6	4173	7	904	2509	4211	36382	100977	169707
Nydalen øvre	4	2560	11	103	1698	6057	5111	84143	296671
Brobekk	2	:	-	2456	4994	10086	111205	226123	456762

Referanser

(MD, 1999): Rikspolitisk bestemmelse etter § 17-1 annet ledd i plan- og bygningsloven om midlertidig etableringsstopp for kjøpesentre utenfor sentrale deler av byer og tettsteder. Miljøverndepartementet. Kgl. res. Statsrådsak nr 1/91. Følgerebrev med utfyllende kommentarer og veiledning datert 12.2.1999.

(E. Engelién, 1999): Sentrumsavgrensning og statistikk over sentrumsområder. Forprosjektrapport. SSB. Notat 1999.

(Marianne Vik Dysterud og Erik Engelién, 1997): Tettstedsavgrensning og arealbruksstatistikk for tettsteder 1997. Dokumentasjon av metode og programmering. SSB. Notater 97/75.

(T. Holsen, 1995 og 1998): Kjøpesentra og transportomfang. NIBR. Rapport 1995:20, Fører kjøpesentre til økt bilbruk? En case-studie av etablering av Ski Storsenter og Steen & Strøm Vinterbro. NIBR. Prosjektrapport 1998:16.

(C. Torp, 1999): Situasjonstuttak fra Bedrifts- og foretaksregisteret. SSB. Notater 99/46.

(V. Vanberg, 1999): Detaljhandels- og senteranalyse Akershus fylkeskommune. NIBR. Oppdragsrapport februar 1999.

(Oslo kommune, 1996): Handel og senterstruktur. Mai 1996. Service og senterstrategi for Oslo - vurderingsgrunnlag. Byutviklingsavdelingen. Notat nr. 1/96.

(Oslo kommune, 1998): Midlertidig etableringsstopp for kjøpesentre: Områder i Oslo der senterutbygging likevel kan vurderes. anbefalt forslag. Byutviklingsavdelingen juni 1998.

(K. Kristiansen, 1999): Kjøpekraft og dekningsgrad i detaljvarehandelen i Akershus. Akershus fylkeskommune - Plan- og miljøvernavdelingen. Notat 18.9.99.

(P. Austin, 1999): Ulikheter i personinntekt og virkninger på detaljvarehandelomsetningen. Akershus fylkeskommune - Plan- og miljøvernavdelingen. Notat 09.09.1999, rev 15.09.99/16.9.99.

(Akershus fylkeskommune, 1999): Fylkesdelplan for handelsvirksomhet service og senterstruktur. Forespørsel om tilbud på prosjektoppdrag for stedfestet informasjon. Akershus fylkeskommune - Sentraladministrasjonen. Brev til SSB 15.6.1999.

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

99/47	T.N. Evensen: Utlendingers konsum i Norge: En vurdering av eksporttallene for reisetrafikk i nasjonalregnskapet på bakgrunn av statistikk som belyser forbruket til utenlandske turister i Norge. 28s.	1999/60	R. Johannessen: Kvalitetssikring av korttidsstatistikk. 26s.
99/48	H. Hartvedt (red.): Definisjonskatalog for grunnskoleopplæring for barn og voksne. 14s.	1999/61	S. Blom: Holdning til innvandrere og innvandringspolitikk: Spørsmål i SSBs omnibus i mai/juni 1999. 47s.
1999/49	K. Bjønes og J. Johansen: FD - Trygd: Dokumentasjonsrapport. Attføringspenger, 1992-1997. 126s.	1999/62	L.-C. Zhang: Opplegg til en statistikk over familie- og husholdningsfordelingen i den norske befolkningen - Mot et bedre grunnlag for undersøkelsesbasert personstatistikk. 15s.
1999/50	E. Høydahl: FoB2000: Rapport fra seminar 4. juni 1999 om kommuneprodukter fra Folke- og bolig tellingen 2000. 32s.	1999/63	P.E. Lilleås: Foreldrebetalingundersøkelse: Rapport om betaling for heldagsopp hold i kommunale og private barnehager. August 1999. 36s.
1999/51	P.E. Tønjum: Teknisk dokumentasjon av beregningsopplegget for kvartalsvis nasjonalregnskap (KNR). 91s.	1999/64	A. Sundvoll: Undersøkelse om kosthold blant 12-måneder gamle spedbarn. 45s.
1999/52	F. Gundersen: Statistikk over etterforskede lovbrudd: Dokumentasjon. 46s.	1999/65	A. Sundvoll: Undersøkelse om kosthold blant 2-åringer. 39s.
1999/53	N. Arnesen og Ø. Skullerud: Statistikk over emballasjeavfall: Beregningsresultater for 1997. 36s.	1999/66	A. Sundvoll: Samordnet levekårsundersøkelse 1999 - panelundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. 127s.
1999/54	Ø. Kleven: Bruk av kreftundersøkelsen PSA blant menn i alderen 50 til 65 år. 19s.	1999/67	J. Carling: Sentraliseringstendenser i innenlandsk flytting mellom økonomiske regioner: Utviklingen 1977-1998 og forutsetninger om framskrivingsperioden 1999-2050. 39s.
1999/55	P.M. Holt og L. Wiker: Inntekts- og formuesundersøkelsen for aksjeselskaper 1996: Dokumentasjon. 30s.	1999/68	I. Øyangen: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1998: Dokumentasjonsrapport. 22s.
1999/56	B.O. Lagerstrøm: Små og mellomstore bedrifters vurdering av kostnader ved lover og regelverk: Hovedresultater. 129s.	1999/69	R. Eriksen: Inntekts- og formuesundersøkelsen for selskaper skattlagt med hjemmel i petroleumsskatteloven for årene 1994, 1995 og 1996: Dokumentasjon. 19s.
1999/57	L.H. Thingstad: Regnskapsstatistikk for varehandel 1996: Dokumentasjon av produksjonsrutiner. 36s.	1999/70	B.O. Lagerstrøm: Bostøtteordningen i Husbanken: Dokumentasjonsrapport. 20s.
1999/58	P.E. Tønjum: Teknisk dokumentasjon av det årlige realregnskapets FAME-databaser og rutiner. 53s.	1999/71	L. Wiker og E. Knutsen: Inntekts- og formuesundersøkelsen for aksjeselskaper 1997: Dokumentasjon. 30s.
1999/59	E.J. Fløttum: Konsumgrupperinger i offisiell statistikk. 103s.	1999/72	K. Ibenholt: Framskrivning av avfall og tilhørende utslipp ved bruk av MSG6: Teknisk dokumentasjon. 45s.